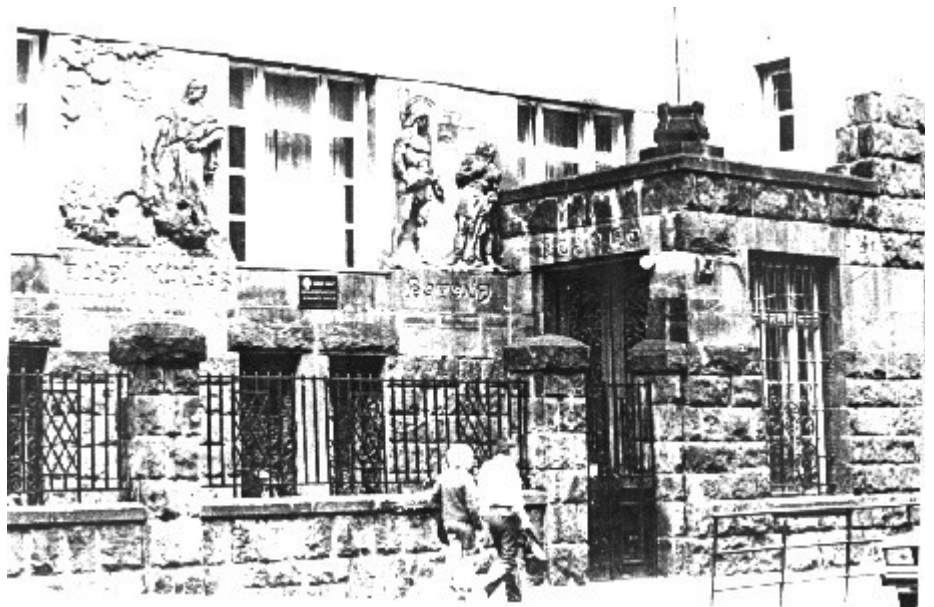

BAJZA UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

BUDAPEST
2006

TARTALOMJEGYZÉK

1. ALAPJAINK.....	4
1.1. Pedagógiai hitvallásunk.....	4
1.2. A Bajza Utcai Általános Iskola Terézvárosban működik.....	6
2. HELYZETELEMZÉS.....	7
2.1. Milyen ma az iskolánk?.....	7
2.2. Személyi és tárgyi feltételek.....	7
3. AZ ISKOLA ÁLTAL LEGFONTOSABBNAK TARTOTT ÉRTÉKEK, CÉLOK	10
.....	10
3.1. Alapcélunk	10
3.2. Az iskola céljai, feladatai.....	10
3.3. A nevelő-oktató munka módszerei, eszköz- és eljárásrendszere.....	12
4. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PEDAGÓGIAI FELADATAI.....	15
4.1. A személyiségfejlesztés feladatai az oktatás során	15
4.2. Értelmi nevelés.....	16
4.3. Erkölcsi nevelés.....	16
4.4. Testi nevelés.....	17
4.5. Közösségi, állampolgári nevelés.....	17
4.6. Érzelmi, akarati nevelés.....	18
4.7. Hazaszeretetre nevelés.....	18
4.8. Munkára nevelés.....	18
4.9. Esztétikai nevelés.....	19
5. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI.....	20
5.1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:.....	21
5.2. Tanórán kívüli, szabadidős foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:.....	22
5.3. Diákönkormányzat.....	24
6. BEILLESZKEDÉSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	25
7. A TEHETSÉGEK, KÉPESSÉGEK KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	27
8. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAMOK.....	28
9. A GYERMEK - ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	31
.....	31
10. TANULÓI JOGVISZONNYAL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	33
11. SZÜLŐ, TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	34
.....	34
12. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉS TANULMÁNYI EREDMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE.....	37
12.1. Tanulók munkájának ellenőrzése, mérése, értékelése.....	37
Kitűnő (dicséretes ötös).....	41
Jeles (5).....	41
Jó (4).....	41
Közepes (3).....	41
Elégséges (2).....	41
Elégtelen (1).....	42
13. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA.....	44
14. AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS.....	45
15. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS.....	46
16. AZ 5. - 8. OSZTÁLYOS TANULÓK FIZIKAI MÉRÉSÉNÉL HASZNÁLT MÓDSZEREK.....	48
17. NÉMET NEMZETISÉGI OKTATÁS (BŐVÍTETT NYELVOKTATÓ).....	49
Témakörök:.....	51
Témák:.....	52
Beszédértés.....	52
Olvasás.....	52
Írás.....	53
Nyelvtan.....	53

18. KÉT TANNYELVŰ ANGOL NYELVOKTATÁS.....	56
19. AZ OKTATÓ - NEVELŐ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK.....	61
19.1. Tankönyvek kiválasztásának alapelvei.....	61
19.2. ESZKÖZRENDSZERŰNK.....	62
Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak és azok óraszámai.....	63
Kötött óraszám összesen.....	67
Két tanítási nyelvű oktatásra fordítható órák száma.....	67
Kötelező óraszám.....	67
Kötött óraszám összesen.....	68
Két tanítási nyelvű oktatásra fordítható órák száma.....	68
Kötelező óraszám.....	68
Nyilvánosságra hozatal:.....	69
A pedagógiai program módosítása.....	69
21. MELLÉKLETEK.....	71
1. sz. melléklet.....	71
2.sz. melléklet.....	81
SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS.....	105
A tanuló magatartásának értékelése.....	106
A tanuló szorgalmának értékelése.....	106
Tantárgyi értékelés.....	107
Tantárgyanként, évfolyamonként az értékelés szempontjai.....	107
Olvasás.....	108
Írás.....	108
Matematika.....	108
Környezetismeret.....	109
Ének.....	110
Vizuális kultúra.....	110
Testnevelés.....	111
Olvasás.....	112
Nyelvtan – helyesírás – írás.....	112
Matematika.....	113
Környezetismeret.....	113
Ének.....	114
Vizuális kultúra.....	114
Testnevelés.....	114
Olvasás – fogalmazás.....	115
Nyelvtan – helyesírás.....	116
Matematika.....	117
Környezetismeret.....	117
Ének.....	118
Vizuális kultúra.....	118
Testnevelés.....	119
Olvasás – fogalmazás.....	119
Nyelvtan – helyesírás.....	120
Matematika.....	121
Környezetismeret.....	122
Ének.....	122
Vizuális kultúra.....	123
Testnevelés.....	123
AZ 5. - 8. OSZTÁLYOS TANULÓK FIZIKAI MÉRÉSÉNÉL HASZNÁLT	
MÓDSZEREK.....	125
MOTORIKUS KÉPESSÉGEK FELMÉRÉSE.....	126

NÉHÁNY GONDOLAT AZ OKTATÁS ÉS NEVELÉS ELVI KÉRDÉSEIRŐL

1. ALAPJAINK

1.1. Pedagógiai hitvallásunk

Alapcélunk egy olyan gyermekközpontú iskola megteremtése, ahol a legfőbb **érték**:

- a korszerű, megalapozott, kompetens tudással rendelkező tanuló oktatása-nevelése,
- a megújult igényekhez való alkalmazkodás a nyelvoktatás területén, két tannyelvű angol nyelvi osztályok és német nemzetiségi osztályokkal,
- nyitott személyiségű, kreatív tanulók nevelése, akik testileg, lelkileg edzettek, s rendelkeznek a megfelelő önismerettel és általános erkölcsi, közösségi normákkal,
- a környezetünk megóvásáért, esztétikusabbá tételéért vállalt felelősségű tanulók kerüljenek ki iskolánkból,
- szűkebb és tágabb környezetünk hagyományainak tisztelete, ápolása fontos érték legyen számukra,
- segítségünkkel tanulóink megalapozott, biztos tudással - a későbbi életük során a legkülönbözőbb helyzetekben - önmagukat boldog, kiegyensúlyozott, önbizalommal rendelkező, magabiztos személyiséggé tudják fejleszteni.

A tanulás olyan folyamat, amely végigkíséri az ember egész életét. A kisgyermeknek nem csupán látni, járni, tevékenykedni, olvasni és írni kell megtanulnia, de környezetéhez alkalmazkodnia is szükséges, intellektuális és érzelmi vonatkozásban egyaránt.

Ily módon a tanulás az egész személyiséget mozgósítja. A gyermek személyisége életkorától függően is sajátos, s nem kevésbé egyedi. Adottságai csak részben határozzák meg fejlődését, minden egyebet a körülötte lévő személyek, tárgyak, eszközök befolyásolnak.

Így van ez az oktatás és nevelés területén is. A tanítás tárgya tehát nem lehet csupán ismeretek elsajátíttatása. Akarjuk vagy sem, az oktatás során értékeket, magatartásmintákat is közvetítünk.

Tudatosan vagy sem, akarva - akaratlanul személyiségformáló szerepünk mindenképpen érvényesül.

Az ismeretek elsajátíttatása mellett tehát azt is el kell döntenünk, hogy milyen személyiségvonásokat, milyen magatartást kívánunk kialakítani tanítványainkban.

Az oktatói - nevelői munkának tehát tudatosnak kell lennie. Minden pedagógusnak el kell gondolkodnia azon, hogy tantárgyának oktatása során mit tehet még. Fizikát taníthat valaki 25 fős osztályban, sikereket érhet el jó módszerekkel, esetleg túlzott követelmények árán. Azt azonban mérlegelnie kell, hogy a 25 főből hányan mennek majd az adott tantárgy szerinti pályára, ki lesz közülük fizikus, mérnök.

Így ezután fölmerül a kérdés: mit kell tenni még? A válasz látszólag egyszerű, a pedagógusnak önmagát kell adnia. De a „milyen vagyok én”, s hasonló dolgok tisztázása nem is olyan egyszerű. Milyen önismerettel rendelkezünk, milyen az önértékelésünk, kerüljük-e a kudarcokat vagy éppen jól toleráljuk-e a frusztrációs helyzeteket? Elkerüljük az akadályokat, vagy megoldásokat keresünk?

Azt is be kell látnunk, hogy a gyermek nem kis felnőtt, szabálytudata és felelősségérzete a szocializáció folyamatában állandóan alakul, változik. Korábbi értékek elvesznek, újak keletkeznek; új normák elsajátítása kerül előtérbe, baráti és közösségi kapcsolatok változhatnak.

A pedagógusnak persze nem lehet feladata, hogy mindent követni tudjon. Tudnia, éreznie, értékelnie, átgondolnia, mérlegelnie kell viszont, hogy vajon a reá bízott gyermekek milyen kvalitásokkal rendelkeznek. Ahol ez szükséges, az elmaradást pótolni kell, de a kreativitás, speciális érdeklődés fölismerése is elengedhetetlen feladat. A fölzárkóztatás és tehetséggondozás nem egymást kizáró alternatíva.

Amellett tehát, hogy ismereteket nyújtunk, kötelezettségeket írunk elő, szigorú szabályokat alkotunk, a legfontosabb cél - úgy ítéljük meg - a gyermek személyiségének formálása, a mintaadás, az általános normák és értékek közvetítése, a szocializáció folyamatának segítése, s nem utolsósorban a „pozitív deviancia” megértése és kezelése.

Úgy gondoljuk, az a jó pedagógus, aki mindig kételkedik: amit tettem, jól tettem-e, variációkban gondolkodik, önmagát szakmailag szüntelenül képezi, személyiségét mindig a feladathoz igazítja, érzi azt, hogy önmagát kell adnia, elismeri a különbözőséget, valamint azt, hogy nem a gyermek van érte, s hogy munkája szolgálat a szó legnemesebb értelmében.

1.2. A Bajza Utcai Általános Iskola Terézvárosban működik

Terézváros a történelmi Belvárost övező belső kerületek egyike. Csökkenő számú lakossága 2,38 négyzetkilométeren zsúfolódik. Intézményeinek, lakóházainak legtöbbje 80-100 éves.

A kerület zöld területe igen csekély, egy lakosra mindössze 0,5 négyzetméter park jut. A nagy gépkocsiforgalom miatt a légszennyezettség igen magas.

A kerület lakásainak jelentős hányada kicsi és alacsony komfortfokozatú.

A kerület lakosságának fele inaktív, de nem a gyerekek magas száma, hanem az elöregedés miatt. A nyugdíjasok aránya növekszik.

A Terézváros szebbik arcát az egyre élénkebb üzleti élet és a kulturális hagyományok rajzolják meg.

A Terézvárosi Önkormányzat az alábbi feladatokat vállalta oktatási intézményei működtetésében (teljesség igénye nélkül a fontosakat kiemelve):

- tankötelezettség biztosítása, (nincs körzethatár a kerületben),
- intézmények szakmai önállóságának biztosítása,
- alapképzés színvonalának lehetőség szerinti emelése,
- tehetséges tanulók támogatása,
- hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása (fejlesztő osztályok, korrepetálás),
- nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekek oktatása,
- idegen nyelv oktatása,
- számítástechnika, informatika oktatásának fejlesztése,
- szülői igények szerint szakkörök indítása,
- művészeti nevelés jelen szintjének megőrzése,
- napközi és tanulószoba működtetése, létszámhatárok betartásával,
- szociális támogatás (étkezési segély, tankönyv segély, nevelési segély),
- a jelenlegi iskolaprofilok támogatása,
- gyermekvédelem, ezen belül a veszélyeztetett tanulók sorsának figyelemmel kísérése.

Ezen feltételek és körülmények között működik iskolánk.

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. Milyen ma az iskolánk?

2.1.1. Tanulócsoportok típusa

- emelt szintű oktatás: ének, ill. művészeti, angol,
- német nemzetiségi osztályok,
- bevezetésre került az angol két tanítási nyelvű program,
- vízilabdás osztály
- bontásban tanulják a gyerekek a nyelveket, számítástechnikát, matematikát (szükség szerint) és a technikát,
- tömegsport óráinak
- tanórán kívüli foglalkozások száma (korrepetálás és szakkör) elegendő,
- napközi csoportokat szükség szerint működtetünk
- tanulószoba

A családok anyagi, kulturális igénye, a tanulók tudásszintje változatos képet mutat, ez indokolja a sokféle osztály létét. A tanulóink igen kis hányada nem teljesíti a tantervi követelményeket.

Az idegennyelvtudás magas szintű ismeretének növekvő igénye készítette az iskolát, hogy elindítsa a két tanítási nyelvű angol osztályokat. Sok olyan gyermek számára nyílik így lehetőség a korai nyelvtanulásra, akik családjuk anyagi körülményeik miatt nem engedhették volna meg maguknak, hogy kisiskolás kortól magas szintű nyelvi képzésben vehessenek részt.

2.2. Személyi és tárgyi feltételek

A pedagógusok száma megfelelő, a szakos ellátás teljes

Logopédus, könyvtáros, pszichopedagógus és a nevelési tanácsadó által biztosított pszichológus segíti az oktató és nevelő munkát.

A színvonalas nevelő és oktató munka alapfeltétele a megfelelő személyi feltételek biztosítása, a pedagógusok magas fokú szakmai és pedagógiai - pszichológiai felkészültsége. Ezért fontosnak tartottam a továbbképzés, az önképzés lehetőségének biztosítását.

Szakmai munkaközösségek

Fontos feladat volt:

- a szaktárgyak színvonalas oktatása érdekében a szakos ellátottság biztosítása, ami iskolánkban teljes körű,
- az álláshelyek betöltésénél a pályakezdők és a már gyakorlattal rendelkező pedagógusok aránya megfelelő,
- Gyed-en, gyés-en lévők helyettesítése megfelelő szakemberrel történjék.

Elmondható, hogy az iskola munkaerőhelyzete stabil. A munkaerőmozgás nem jelentős.

Tárgyi feltételek lehetővé teszik a színvonalas oktatást

2.3. A tanítási - tanulási tevékenység szervezése, tervezése, irányítása és értékelése

Az iskolai tanítás központi eleme nyilvánvalóan maga a tanulás, mégpedig a tanulásnak abban az értelmében, mely messzemenően figyelembe veszi a tanulók egyéni sajátosságait, s a közöttük lévő különbségeket.

A cél elérése érdekében az alábbi feladatokat valósítottuk meg:

- a szaktanárok szakmai felkészültségének növelése, továbbfejlesztése,
- az új kezdeményezések támogatása,
- a szakmai munkaközösségek munkájának erősítése,
- az alapkészségek biztos elsajátíttatása,
- képességek terén a nyelvi - kommunikációs, a gondolkodási, a problémamegoldó és az ismeretszerző képességek magas szintű kialakításához kifejezetten szakmai hozzáértésre van szükség,
- főzárkóztatás - tehetséggondozás megoldásának problematikája, olyan ellenőrzési - értékelési rendszer kidolgozása, amely jobban alkalmazkodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz,
- az informatika, s ezen belül a számítástechnikai ismeretek oktatása ill. annak fejlesztése.

2.4 Ellenőrzés - értékelés

E cél elérésére szolgálják az évfolyamszintű méréseink.

Ezek a következők voltak:

- 1. osztályban olvasás, írás, matematika,
- 2-4. osztályban magyar, matematika,
- 5. - 8. osztály matematika (számolási készség, függvények, geometria),
- 6. - 8. évfolyam biológia (rendszerani ismeretek, ökológiai ismeretek, stb.),
- 5. - 8. évfolyamon iskolai angol felmérés,
- 5. - 8. évfolyamon iskola helyesírási-nyelvhelyességi felmérés, olvasási készség, szövegértés,
- a tanulók terhelési szintjének, tanulási módszereinek vizsgálata megtörtént,
- társas kapcsolatok vizsgálata,
- vizsgáltuk 4.-8. osztályig a tanulók figyelmi, emlékezeti, gondolkodási tevékenységét, a kreativitásukat (pszichológus, pszichopedagógus, logopédus, és az osztályfőnökök segítségével). A vizsgálat eredményeiből levontuk a megfelelő következtetéseket, feladatokat jelöltünk meg, hogy mi befolyásolja a gyerekek tanulási tevékenységét,
- óralátogatásokon megfigyeltük a tanárok és tanulók kérdéskultúráját, mely során a tanulók kérdezői technikája fejlesztést kíván, hiszen ez szintén befolyásolja a tanulási tevékenységet,
- 8. évfolyamos tanulóink műveltségi felmérése, melyet ebben a tanévben át kell dolgozni.

Az ellenőrzés - értékelés további formái voltak

Alsó tagozaton (1.-3.oszt.) egyéni értékelő lapokat dolgozott ki a munkaközösség, amellyel a szülők is elégedettek voltak.

Az értékelés egyik módszere a **tanulók jutalmazása**, melynek sokféle formáját alkalmaztuk az év során. A győztes csapatok (történelem vetélkedő, matematika, fizika, kémia, számítástechnika verseny) kiránduláson vehettek részt.

„**Kiváló Bajzás**” címet hirdettünk meg (matematika, fizika, kémia, előadóművész, zenész, énekes, irodalmár, rajzos, sportoló).

„**Kiváló osztály**” címet hirdettünk meg.

3. AZ ISKOLA ÁLTAL LEGFONTOSABBNAK TARTOTT ÉRTÉKEK, CÉLOK

3.1. Alapcélunk

egy olyan gyermekközpontú iskola megteremtése, ahol a legfőbb **érték:**

- a korszerű tudással rendelkező, nyitott személyiségű, kreatív tanulók nevelése,
- magas szintű nyelvtudás elsajátításával a nyolcadik osztály és középiskola után továbbtanulási esélyeik növelése,
- akik testileg, lelkileg edzettek, s rendelkeznek a megfelelő önismerettel és az általános erkölcsi, közösségi normákkal,
- a környezetünk megóvásáért, esztétikusabbá tételéért vállalt felelőség,
- szűkebb és tágabb környezetünk hagyományainak tisztelete, ápolása,
- segítségünkkel tanulóink megalapozott, biztos tudással - a későbbi életük során a legkülönbözőbb helyzetekben - önmagukat boldog , kiegyensúlyozott, önbizalommal rendelkező, magabiztos személyiséggé tudják fejleszteni.

3.2. Az iskola céljai, feladatai

- ❖ Tanulóink számára biztosítani az alapkészségek elsajátítását korszerű, megalapozott ismeretek nyújtásával.
- képességek, készségek, kompetenciák fejlesztése,
- hozzájárulni, hogy képesek legyenek a társadalomba való beilleszkedésre, a további ismeretek megszerzésére,
- az első idegen nyelv magas szintű elsajátítása, és igény kialakítása más nyelvek tanulása iránt,
- segíteni a tehetséges tanulók kibontakozását,
- a műveltségi hátránnyal érkező, tanulásban lemaradó tanulók egyéni felzárkóztatása,
- a kommunikációs készségek hatékonyságának fejlesztése.

- ❖ Diákjaink érezzék, hogy a tudás érték.
- legyen igényük az ismeretek megszerzésére, megtanulására,
- ösztönözni őket tudásuk gyarapítására és bővítésére (könyvtárhasználat).

- ❖ Alakuljon ki tanulóinkban a természet megismerésén és szeretetén alapuló tudatos, aktív természet- és környezetvédelem.
 - a nevelés-oktatás folyamata során olyan magatartási folyamatok kialakítása, amelyek közvetlen környezetük megismerésére, megóvására, ápolására, jobbítására irányulnak,
 - a káros és hasznos anyagok szelektív gyűjtése,
 - közvetlen környezetük zöldövezetének növelése, ápolása és esztétikusabbá tétele.

- ❖ Fejlesszük és alakítsuk ki tanulóinkban a tudatosan vállalt egészséges életmód szokásait; a rendszeres testmozgást tekintsék életformájuk részeként.
 - meg kell ismertetnünk velük az egészségre káros anyagok hatását és következményeit,
 - törekednünk kell, hogy kialakuljon bennük az igény ezek elutasítására, illetve a káros szenvedélyektől mentes életvitel elfogadására.

- ❖ Haladó hagyományokat őrző és ápoló egyének nevelése.
 - hazánk tágabb és szűkebb környezetünk hagyományainak, értékeinek a megismertetése, tisztelete,
 - más népek, országok hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése és megbecsülése.

- ❖ Általános erkölcsi értékeket elfogadó, kreatívan gondolkodó, nyitott személyiségű tanulók nevelése.
 - a humanista szemlélet erősítése,
 - a közösségi magatartási formák elsajátítása, ezek elfogadása és betartása,
 - felelősségérzet önmagáért és a közösségért, amelynek tagja,
 - a viselkedéskultúra fejlesztése.

3.3. A nevelő-oktató munka módszerei, eszköz- és eljárásrendszere

A nevelési módszer nem más, mint a kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. Célja, hogy a tanulókat pozitív tevékenységre készítsük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.

A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei a nevelési folyamat egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos elemei, tényezői.

Minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldhatunk meg.

A nevelési módszerek két részre oszthatók

- a) Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- b) Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none">- Követelés,- Gyakoroltatás- Segítségadás- Ellenőrzés- Ösztönzés	<ul style="list-style-type: none">- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése- Közös (közelebbi, vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása- Hagyományok kialakítása- Követelés- Ellenőrzés- Ösztönzés

2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása - A nevelő személyes példamutatása	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

Sikerkritériumok:

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjai a 4 évfolyam végén:

- Önellátásra képesek a napi szükségletek kielégítésében (tisztálkodás, öltözködés, iskolai felszerelés, stb.)
- Iskolai feladataikat önállóan megoldják.
- Kialakítottak a koruknak megfelelő tanulási technikákat.
- Képesek az idejüket célszerűen beosztani.
- Ismerik és alkalmazzák a koruknak megfelelő viselkedési formákat felnőttekkel és kortársaikkal szemben.
- Az alapkészségeket megfelelő szinten elsajátították.
- Saját képességeiknek megfelelően jó szinten teljesítik a tanulmányi követelményeket.

Végzős diákjaink a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tárgyból megfelelnek az érvényben lévő alapfokú nevelési-oktatási tantervekben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- Rendelkeznek olyan bővíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- Ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.

- Elképzeléssel bírnak saját közelebbi jövőjüket és sorsukat illetően.

A nevelési módszerek közül mindig azokat kell kiválasztani, amelyek igazodnak:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- értelmi fejlettségükhöz,
- képességükhöz,
- a nevelő személyiségéhez,
- pedagógiai kulturáltságához,
- felkészültségéhez,
- vezetői stílusához,
- a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

4. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PEDAGÓGIAI FELADATAI

4.1. A személyiségfejlesztés feladatai az oktatás során

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül. Pedagógiai feladatainkat az alábbiak szerint határoztuk meg:

- a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása,
- az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy alakuljon ki tanulóink gondolkodásában az egész életen át tartó tanulás igénye, a rugalmasság, az együttműködés, a bizonytalanság kezelésének képessége.

Legyenek képesek saját sorsuk és életpályájuk alakítására.

Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Oktató-nevelő munkánk során átfogó képet kell nyújtanunk a munka világáról. Fejleszteni kell a fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területekkel összefüggő cselekvési kompetenciákat.

Lényegesnek tartjuk a tanulókat önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezet kialakítását.

A különböző ismeretek elsajátíttatása során arra törekszünk, hogy a tanuló értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti képessége és igénye korának megfelelő fejlettséget érjen el.

A tanítás - tanulás tevékenysége terén, melynek központjában a motiváló tényezők állnak, a sikerélmény kitartó tevékenységre sarkall, és alkotóképes tudást eredményez.

Az eredményes tanulás egyénre szabott módszereinek, technikáinak az elsajátítása, gyakoroltatása, a gondolkodási folyamat művelése a feladatunk.

Szilárd alapokat kell teremtenünk, hogy nyitottá, fogékonnyá, kreatívvá váljanak tanulóink. Minden ez irányú tevékenységet a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás és a differenciáltság kell, hogy áthasson.

Fontosnak tartjuk a tanár hitelességét, a demokratikus, az oktató-nevelő munkát irányító tanári magatartást a „hatalmat gyakorlóval” szemben.

Az oktatási stratégiák közül a kooperatív tanulás megtanításának stratégiáját tartjuk az egyik legfontosabbnak, melynek folyamatos, következetes lépései szabályozzák a tanulási folyamat segítését.

4.2. Értelmi nevelés

Meghatározott valóságismereti tartalmak elsajátítása folyamatában az értelmi és megismerési képességek fejlesztését jelenti.

A tanulók érdeklődését felkeltve, aktív közreműködésükkel olyan képességek és készségek birtokosai legyenek, hogy arra a későbbiek során építeni tudjanak.

Az 1.-4. évfolyamon az érzékelés, észlelés, megfigyelés, beszéd- és mozgásrendszerek fejlesztése a fő feladat. A mindennapos testnevelés során lényegesnek tartjuk a célzott mozgást, és az ízületvédelmet szolgáló gyakorlatok végeztetését.

Az 5.-8. évfolyamokon a fogalmi gondolkodás, a logikai műveletek előtérbe kerülésével az aktív közreműködés attitűd és az ítéletalkotási képesség kialakítását tartjuk fontosnak.

4.3. Erkölcsi nevelés

Célunk az erkölcsi-etikai normák iránti fogékonyság kialakítása tanulóinkban. Értékeink mérceként működnek a cselekvési alternatívák közötti választások során. Ezek a szabadság, tolerancia, demokrácia, szolidaritás, boldogság, tisztesség, biztonság, médiatudatosság.

A gyermekek, felnőttek az együttélés szabályait a fentiek figyelembevételével közösen kell, hogy megfogalmazzák, magukra nézve kötelezőnek ismerjék el.

Az oktatás-nevelés szinterei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli foglalkozások,
- valamint a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Eszközök:

Az életvezetési készségek kialakításának pedagógiai színterei:

- az osztályfőnöki órák,
- a szakórák,
- a felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások.

4.4. Testi nevelés

Számunkra nagyon fontos feladat a biológiai életképesség fejlesztése (emberi szervezet épsége, egészsége, működő- és fejlődésképesége). A testnevelést, mozgást az életforma részeként fogjuk fel.

Ezért feladatunk fejleszteni és erősíteni a tanulók egészségét, általános testi képességeit, sokoldalúan növeli erejüket, ellenálló képességüket, kitartásukat, mozgékonyágukat, a fegyelem, az akarat és más jellembeli tulajdonságok kialakításához. A testgyakorlatok közül a játékok fontos jellembeli tulajdonságokat is kialakíthatnak: határozottság, önuralom, bátorság, állhatatosság, gyors felfogó képesség. Módot ad egymás megbecsülésére, kifejleszti a kötelességtudatot, a felelősségérzetet és a közösséghez való ragaszkodást. Hozzásegít a gátlások leküzdéséhez, az akaraterő növeléséhez.

Feladatunk még a tanulók megismertetése a különféle sportágakkal, hogy megválaszthassák az alkatuknak és képességeiknek legjobban megfelelő sporttevékenységet.

Iskolánkban a testnevelés órákon kívül a sportköri foglalkozások biztosítanak erre lehetőséget.

4.5. Közösségi, állampolgári nevelés

Egyik legfontosabb nevelési területünk.

Feladatunk a közös normák kialakítása az együttműködés szabályainak közös meghatározása, a gyermeki jogokkal, kötelességekkel való élés megtanítása a mindennapi gyakorlatban, az érték-összeütközések kezelése technikáinak elsajátítása. Aktívan részt veszünk a helyi közéletben, gyermekeinktől is ezt várjuk el iskolai szinten. Felkeltjük a gyerekek érdeklődését az ország problémái iránt. Olyan magatartás kialakítására törekszünk, amelyben az egyén és a köz érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.

Valamennyi iskolai tevékenységünk során nagy jelentőséggel bír a kommunikáció (a pedagógusok nyelvi igényessége, a tanórai és a tanórán kívüli nyelvhelyesség, pontos helyesírás szabatos fogalmazás, érthető magyarázatok). Fontos terep a gyermekek egymással való érintkezése, a kölcsönös bizalom, a tisztelet. Ennek fejlesztési terepe a drámapedagógia is.

4.6. Érzelmi, akaratni nevelés

Az érzelmekhez kapcsolódó hangulatok hatása jelentős a nevelési folyamatra. A gyermekek érzelmi élményei megerősíthetők a helyzetekről való érzelmi vélekedéssel. A pozitív és negatív érzelmek besorolása attól függ, hogy a tevékenység, melyhez kapcsolódik, sikeres-e vagy sikertelen. Ezért fontos tudnunk, hol tart a gyermek, mi a következő szint, amit elvárhatunk tőle. Folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk a gyermek helyzetét a csoportban. A gyermek az értékelések után az ismeretre is szert tesz, kitartóbb, szorgalmasabb lesz.

4.7. Hazaszeretetre nevelés

Fontos számunkra a közvetlen környezet (múlt, jelen), a nemzeti hagyományok, népünk kulturális örökségeinek megismerése, az ünnepek méltó megünneplése. Büszkék vagyunk nemzetünk kiemelkedő államférfiaira, tudósaira, feltalálóira, és művészeire. Ez a büszkeség akkor érthető mások számára, ha mi is mindent megteszünk képességeink szerint a helytállásukért.

4.8. Munkára nevelés

A tanulóinkat el kell juttatnunk arra, a fokra, hogy kialakuljon bennük a munkáról való helyes szemlélet, alkalmassá váljanak fizikai és szellemi munka végzésére, megalapozódjon munkaerkölcsük. Az iskolai élet minden területén, de különösen a tanulási folyamat során a tervezés, szervezés, végrehajtás, ellenőrzés munkáját meg kell szervezni a gyermekek számára. Fontos, hogy aktívan vegyenek részt a kapott és a vállalt tevékenységekben. A megerősítést a rendszeres értékelés szolgálja.

4.9. Esztétikai nevelés

Feladatunk az esztétikai értékeket felismerő és létrehozó kreatív ember nevelése. Esztétikai nevelő értéke van az iskolai környezetnek, a tanár verbális és nem verbális kultúrájának, a mindennapi kapcsolatoknak, az ünnepi szertartásoknak. Ezért lényeges a környezet, melyben fogadjuk a gyermekeket.

Ugyanakkor az ízlés, a divat kérdésében a családnak van nagyobb hatása.

A gyermekek esztétikai nevelése a tanórán kívül, speciális foglalkozásokon is történik: művészeti szakkörökön, színjátszó körben, színház – és mozi látogatásokon.

Az esztétikai nevelést szolgálja az emelt szintű ének-zene oktatás, néptánc, drámapedagógiai foglalkozások.

5. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI

" Minden egyes ember, még a legjobb is, parányi része az egésznek,
minden rész az egészért lévén alkotva, azért kell munkálkodnia".
(Kölcsey)

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei a

- tanórák,
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal mindannyian példaként állnak a diákok előtt.

A közösséggé érés és az egyén személyiségfejlődése nem spontán folyamat, tudatos beavatkozásra és irányításra van szüksége ezek pozitív alakulásához.

a./ A kisiskoláskorra a társas kapcsolatok dinamikussága és labilitása jellemző. Kevés a tartós kötődés, a külsődleges tényezők szerepe igen nagy (pl: egy utcában laknak, egymás mellett ülnek stb.). A felnőttek, a pedagógusok értékítélete számukra irányadó.

b./ A felső tagozatos tanulóknál erősödnek és stabilizálódnak a kapcsolatok. Tudatosabb társválasztást, népszerűséget, az azonos érdekek, a közös tevékenység és a személyiség erkölcsi tulajdonságai biztosítják.

5.1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, az osztályközösséget pedig a következők jellemzik:

- közösségi érdek,
- közös cél,
- közös értékrend,
- tudat tartja össze.

Mivel az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete, legfontosabb cél: ebből a (leginkább) nem nevelési szempontból összetömrült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására és az iskola szervezett keretein (tanórákon) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek a célnak a megvalósításához több esztendő, kitartó, állhatatos és türelmes munkára van szükség.

Ennek érdekében a következőkre kell törekednünk:

- a tanulás támogatása (kölsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével),
- a tanulók kezdeményezésének a segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,

- közösségi cselekvések kialakításának a segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csapatmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, verseny, stb.) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének az erősítése.

5.2. Tanórán kívüli, szabadidős foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli nevelési tevékenységünk igen sokrétű. E foglalkozások az iskola célkitűzéseinek megvalósítását kell, hogy szolgálják, szem előtt tartva azt a megállapítást, hogy „a nem, vagy nem megfelelően szervezett szabadidős tevékenységnek sokszor káros, személyiségtorzító hatásai vannak”.

Szabadidős tevékenység funkciói:

- a személyiségfejlődés elősegítése,
- a pihenés, regenerálódás biztosítása,
- szórakozás, játék,
- művelődés szélesítése.

A szabadidős tevékenységek szervezésének főbb követelményei:

- vegye figyelembe a tanulók életkori sajátosságait,
- önkéntesen választható legyen,
- fizikumot, szellemet átfogó tevékenység legyen,
- műveltséget gyarapítson,
- elégítse ki az egyéni érdeklődés, önművelés igényét,
- közösségformáló legyen.

Feladataink:

- neveljük tanulóinkat az önellenőrzésre, egymás segítésére és az ellenőrzésre;
- szabadidős tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsuk, hogy különböző foglalkozások (játék, sport, kézműves foglalkozás, vetélkedő, versenyek) megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás élményét;

- sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez;
- figyelem-összpontosító, kitartó tevékenykedés elsajátíttatása a különböző szabadidős foglalkozások keretén belül;
- a tanulmányi séták, a közös kirándulások, táborozások által szeressék meg a tanulóink a természetet, s tudatosuljon bennük a környezet iránti felelősség érzését.

Tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek szinterei:

a./ Napközis foglalkozások: szervezése az egyik legnehezebb, legsokrétűbb terület. Olyan sokoldalú, széles látókörű oktatásban-nevelésben jártas pedagógust igényel, aki egyszerre tud családot helyettesítő „pótszülő”, szabadidő-szervező és szaktanár lenni. Összegezve a napközis foglalkozások szervezése a szabadidős tevékenységek összes funkciójának a maximális érvényesülésével kell, hogy történjen.

b./ Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. A gyermekek tehetségét kibontakoztató foglalkozások tantárgyakhoz kapcsolódnak szakkör jelleggel. Indítását évente határozzuk meg az igények, a lehetőségek, az erőforrások figyelembevételével.

c./ Sportfoglalkozások a mindennapi testedzés szinterei. Eddigi tapasztalat alapján erre a legnagyobb az igény. Úszásoktatástól a gyermektornáig igen széles a választék. E foglalkozások keretében történik a sporttehetségek kiválasztása, felkészítése is.

d./ Iskolán kívüli foglalkozások szervezése a művelődést szolgálja színház-, mozi-, múzeumlátogatások, könyvtári foglalkozások, kirándulások, kiállítások, táborok, erdei iskola. Ezen programok általában részvételi díjasok, abban az esetben és azon tanulóknak kínáljuk, akiknek erre az anyagiak biztosítottak.

e./ Iskolai rendezvények

Szabadidő-szervező és a DÖK által szervezett szabadidős programok rendezvények sorolhatók ide, illetve a különböző versenyek.

5.3. Diákönkormányzat

A gyermekek érdekképviseleti testülete. A 2.-8. évfolyamok választott küldötteiből (osztályonként 2 fő) tevődik össze a testület. Felnőtt diákönkormányzati vezetőjüket az igazgató nevezi ki a tanulók és a pedagógusok javaslata alapján.

6. BEILLESZKEDÉSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Évről - évre egyre több problémával küszködő gyerekkel találkozunk, amely nagy terhet ró a pedagógusok vállára, sok esetben csak szakember segíthetne a probléma feltárásában és megoldásában.

A KT.30.§ (8) bekezdés szerint abban a kérdésben, hogy a gyerek beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

A zavar illetve rendellenesség felismeréséhez segítséget nyújt a fogalomtár, melyet a statisztikai lapok kitöltésének segítésére minden osztályfőnöknek átadunk.

Az ép személyiség alapvető jellemzője, hogy reálisan méri fel saját képességeit és a környezet felé irányuló elvárásait. Az érzelmi, magatartási zavarok szempontjából alapvető, hogy mennyire reális az adott élethelyzetek minősítése, szubjektív értékelése. A magatartási nehézséggel küzdő gyerekekre jellemző, hogy kapcsolata szüleivel, szűkebb környezetével nem megfelelő.

Konkrét tüneti kategóriák:

- hiperaktivitás (a „folyton nyüzsgő gyerek”),
- figyelemzavar (a figyelem szórtsága, felületessége),
- érzelmi zavarok (agresszivitás, szorongás),
- súlyos, a gyermek életét markánsan korlátozó, a családot megterhelő és pedagógiai módszerekkel nem megoldható állapotok (szelektív mutizmus, kényszerbetegségek, iskolafóbia, autisztikus zavar),
- krónikus testi betegségek (cukorbeteg, asztmás stb.),
- többszörös zavarok (a fentiek együttesen való jelentkezése).

Mind a magatartási, viselkedésminták, mind a kognitív visszacsatolás jellege az *egyén konfliktusmegoldó képességét. megküzdési, megbirkózási stratégiáit jellemzik.* Ezek a konfliktusmegoldó, stratégiák a szocializáció során alakulnak. A nem adaptív konfliktusmegoldó

stratégiák a testi tünetek, megbetegedések előidőzésében, fenntartásában és kiújulásában igen jelentős szerepet játszanak.

Míndezek ismeretében a **pedagógusnak** :

- fel kell ismerni a problémát,
- empatikus képességét maximálisan érvényesítenie kell,
- meg kell keresse az okokat a szülővel való beszélgetés segítségével, ha így nincs eredmény, szakember segítségét kell kérje (pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés csoport),
- a tanítási órákon találja meg azokat a módszereket, melyek segítenek a nehézségek leküzdésében (vegye igénybe a szakirodalmat – önművelés),
- tanítania kell tanulási technikákat,
- ismerje meg a tanuló azon képességeit, melyre támaszkodva erősíteni lehet önértékelését,
- sok türelemmel és dicsérő szóval igyekezzen sikert elérni és eléretni,
- a szabadidős tevékenység során is kiemelten kell foglalkozni ezen tanulóinkkal (napközis foglalkozás, szakkörök, iskolai programok, kirándulások, nyári, őszi táborok stb.),
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására,
- ismerjen meg konfliktus megoldó technikákat,
- segítse és irányítsa ezen tanulók pályaválasztását,
- tartson kapcsolatot a családsegítő központtal, a gyermekjóléti szolgálat dolgozóival, ha szükséges, vegye igénybe segítségüket,
- kérje a gyermekvédelmi felelős segítségét.

A szülő kérésére a gyerek lehet magántanuló a KT-ben meghatározottak szerint, de igyekszünk olyan megoldásokat találni, hogy ezt a lehetőséget minél kevesebben vegyék igénybe. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a fenntartóval való szoros kapcsolat, hogy a törvény által biztosított iskolatípusba kerüljenek azok a gyerekek, akiknek a többségi iskolarendszer nem tudja biztosítani személyiségük ép fejlődését.

Arra kell törekednünk, hogy az oktatást – nevelést segítő szakszolgálatokkal karöltve tervet készítsünk a gyerekek körüli teendőket illetően.

7. A TEHETSÉGEK, KÉPESSÉGEK KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Nevelő - oktató munkánkban – az iskola céljaival megegyezően – hangsúlyosan szerepel a tehetséges tanulókkal való foglalkozás, valamint a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.

Ennek megfelelően az alábbiakat biztosítjuk:

- kompetencia alapú oktatás bevezetése (HEFOP pályázat)
- differenciált képességfejlesztő szakkörök,
- emelt szintű, oktatások,
- csoportbontások,
- környezetvédelmi programok,
- kommunikációs programok,
- nívócsoportos oktatás, csoportbontás matematika és magyar tantárgyak esetében
- könyvtári foglalkozások,
- szabadidős rendezvények,
- sportkörök,
- a továbbtanulás segítése, a felvételire való felkészítés,
- zeneoktatás,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók szervezése (kerületi, budapesti stb.),
- versenyeken való részvétel,
- lehetőséget adunk külsősök által szervezett tanfolyamoknak,
- koncertek,
- iskolai szintű értékelés (iskolarádió, tanévzáró).

8. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAMOK

Oktató - nevelő munkánkban- a céljainkkal összhangban- kiemelt terület a különböző hátrányokkal érkezők és lemaradók segítése, felzárkóztatása.

Célunk:

- minden gyerek számára biztosítani a hasznos ugyanakkor boldog iskolai életet,
- megtalálni azokat a tevékenységeket, minden tanulónk számára, amelyben sikerrel bontakoztathatják ki képességeiket,
- az alkalmazkodás és tolerancia egyensúlyának megteremtése a mindennapokban.

Ezen célok megvalósításához feladataink a következők:

- Minden pedagógus ismerje meg a részképesség-zavarok tünet-együttesét, ennek érdekében fejlesztőpedagógusunk összeállított egy olyan tünetlistát, mely segít a probléma felismerésében. Ezt minden első osztályban tanító pedagógus megkapja, és igény szerint megtekinthető a könyvtárban. Minden osztályfőnök pedig egy úgynevezett fogalomtárat kap, amelyben megtalálható a legfontosabb tanulási- és/vagy magatartási zavar definíciója.
- A minél előbbi felismerés érdekében minden első osztályunkba bekerült gyereket szűr a logopédusunk beszédhibájának felismerése érdekében.
- Fejlesztőpedagógusaink óralátogatás keretében ismerkednek meg elsőseinkkel, a tünetlista és a megfigyelés együttesen adja a vizsgálatra kerülő gyerekek névsorát.
- A később felszínre kerülő problémás eseteket, a segítő munkatársak (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus) egymás között, a problémának megfelelően osztják szét.

Mindezek mellett még szükséges:

- egyéni képességeikhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, csoportbontások,

- tanulási technikák elsajátítása, az otthoni tanulás segítése,
- egyéni, illetve csoportos foglalkoztatások szaktárgyi korrepetálások keretében,
- egyéni, illetve csoportos foglalkozások napközis foglalkozások keretében, az iskolai könyvtár használata,
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, gyakorlati tanácsadás, tájékoztatás a gyerek fejlődéséről,
- az önbizalom, önértékelés növelése osztályfőnöki órákon, drámaórákon, szakórákon,
- kommunikációs készségek fejlesztése tanórákon, fejlesztő foglalkozásokon, drámaórákon,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében is célunk értékeiknek feltárása, a meglévők erősítése, s ezek felhasználása részképeség-gyengeségeiknek fejlesztésénél,
- segítjük, hogy élhessenek a törvény adta lehetőségeikkel (osztályozás alóli felmentés, egyéni haladási tempó biztosítása stb.)
- pályaválasztásukat segítjük, a legmegfelelőbb továbbtanulási forma megtalálásával.

Speciális segítő programjaink a következők:

- **Logopédiai** szűrés és foglalkozás (beszédhiba, beszédmegértés, dislexia),
- **Fejlesztő foglalkozás** magatartás- és tanulászavaros tanulóinknak (discalculia, disgraphia, figyelemzavar... stb.),
- **alapozó és készségfejlesztő terápiák** a fejlődésben elmaradt készséghiányos gyerekek idegrendszerének a fejlesztésére,
 - **képzőművészeti pedagógiai terápia:** Iskolánkban új igényként jelenik meg a fejlesztő, oktató, ismeretátadó funkción kívül az edukatív-korrektív (vagy terápiás) funkció, a zavarfelismerő-szűrő diagnosztikai tevékenység, a családgondozói és a kifejezetten terápiás funkció. Ennek egyik terápiás területe a szabad festés által fejlesztett képességek.
 - hetente két alkalommal tartózkodik iskolánkban a nevelési tanácsadó **pszichológusa**, aki elsődlegesen diagnosztizáló munkát végez, s ha szükséges, a nevelési tanácsadóba irányítja a tanulót.
 - megalakult a **mentálhigiénés csoport** is, melynek tagjai:
 - iskolai pszichológus,
 - logopédus,
 - pszichopedagógusok,
 - gyermekvédelmi felelős,

- alkalmanként az iskolaorvos és a védőnők.

Feladata, hogy segítse a pedagógusokat a tanulási kudarcnak kitett és/vagy magatartási rendellenességgel küzdő tanulók megsegítésében, a beiskolázás utáni időszakban, a 4. osztályból az 5. osztályba való átmenetnél.

9. A GYERMEK - ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Kiemelten fontos feladat, mivel napjainkban a gyermekek rendkívül sok negatív hatásnak vannak kitéve.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák:

- szociális hátrányokkal küszködő fiatalok feltérképezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok (kapcsolat a rendőrséggel, Gyermekjóléti Szolgálattal)
- pályaaorientációs tevékenység,
- intézmény könyvtárának, egyéb szolgáltatásainak használata,
- évfolyamtestületek közös pedagógiai lépései,
- szülők nevelési gondjainak segítése fórumok szervezésével,
- családlátogatás,
- tudatosan szervezett szabadidős programok kínálata,
- szenvedélybetegségek megelőzéséről felvilágosító előadások,
- egészségvédelmi, baleseti, tűzvédelmi oktatás,
- iskolai házirend betartatása,
- tanuló- és gyermekbalesetek megelőzése,
- napközis foglalkozások biztosítása,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok,
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről,
- helyi, regionális, országos támogatásokra pályázás, felterjesztés,
- kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézménnyel, áthelyező bizottsággal,
- tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- táborozási hozzájárulás,
- pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon,
- ingyenes étkeztetésre javaslattétel,
- megfelelő kapcsolat az önkormányzattal a gyors segélyek intézése miatt.

Hátránykompenzálás (konkrét egyénre szóló feladatok)

- személyiség motiválás,
- kommunikációs készségek fejlesztése,
- tanulási képességek fejlesztése,
- egészségvédelmi és szociális prevenció,
- viselkedéskultúra fejlesztése,
- önismeret, önévelés fejlesztése,
- praktikus kreativitás fejlesztése,
- szociális készségek fejlesztése,
- az erkölcsi tartás fejlesztése.

10. TANULÓI JOGVISZONNYAL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói jogviszony kérdésköre:

- a tanuló (magántanuló) az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. A felvételtől, vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt,
- a felvételi vizsgát az emelt szintű ének-zene oktatást választó tanulók esetében tartunk (népdaléneklés, ritmusérezék vizsgálata, dallaméneklés), a felvételin megfelelt tanulók kezdhetik el tanulmányaikat az ilyen típusú osztályban,
- a tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre,
- a tanköteles tanuló iskolába történő jelentkezésére, beiratkozására meghatározott időt és helyet nyilvánosságra kell hozni,
- az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató dönt,
- az általános iskola közvetlen környezetéből jelentkező tanulókat csak hely hiányában lehet elutasítani,
- az igazgató felmentheti a tanulót kérelmére – részben, vagy egészben – az iskolai kötelező tanóra foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, fogyatékosága, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi,
- a magántanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni,
- az a tanuló, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról. A felmentett tanuló számára korrepetálási órát biztosítunk. A gyermek személyiségét, képességeit figyelembe véve havonta tesz beszámolót, amit a szaktanár érdemjeggyel értékel. Amennyiben szükséges, félévben és év végén a nevelőtestület által kijelölt vizsgabizottság előtt tesz vizsgát az adott évfolyam követelményeiből. A kétféle formát a tanulóval és a szülővel közösen megbeszéljük, a választási lehetőséget biztosítjuk,
- szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa. A tanulónak a tanulói jogviszony szüneteltetése alatt is joga, hogy látogassa az iskola létesítményeit, tájékoztatást kapjon az őt érintő kérdésekben.

11. SZÜLŐ, TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanuló érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

A **szülők részéről** a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Iskolánk, pedagógusaink a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos írásbeli tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.

Feladata, hogy a szülőket tájékoztassuk a gyermek magatartási, tanulmányi előmeneteléről, iskolai eseményekről, programokról.

- előre tervezett szülői értekezletek.

Feladata: a folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
 - a helyi pedagógiai programról;
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
 - a gyermek osztályának tanulmányi eredményeiről, iskolai magatartásukról;
 - az osztályközösség céljairól, feladatairól, programjairól, a szülők bekapcsolódásának lehetőségeiről;
 - a szülők véleményének, javaslatainak összegyűjtése, emlékeztető készítése, melyben jelzik a problémákat az iskola igazgatója felé.
- rendkívüli szülői értekezlet
 - fogadóórák

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása. Itt kerül sor a gyermekek egyéni problémáinak, fejlődésüknek, eredményeinek, kudarcainak megbeszélésére. Alapelv: a gyermek megismert értékeivel kell kezdeni a megbeszélést.

- előadások szervezése

Feladata: a szülők "továbbképzése" a gyermeknevelés, tanulási folyamat, egészséges életmód terén (meghívott szakemberekkel).

- pályaválasztási tanácsadás

Feladata: az adott év beiskolázási rendeletének ismertetése, lehetőségek, kínálatok, tapasztalatok bemutatása (meghívott középiskolai vezetőkkel).

- családlátogatások (amennyiben a szülők hajlandók fogadni a pedagógust)

Feladata: a családi háttér megismerése, ismeretgyűjtés a gyermek fejlesztése érdekében.

- közös kirándulások, szabadidős programok.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

A szülőkkel való kapcsolattartásban, az együttműködés változatos formáinak, módszereinek a bővítése. El kell érni, hogy a szülők nagyobb számban legyenek partnerei a nevelésben a pedagógusoknak, ismerjék az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, és azok megvalósításában aktívan működjenek közre.

A **tanulók részére** az alábbi együttműködési formákat biztosítjuk:

A gyermekeket az iskolai élettől kapcsolatos aktuális feladatokról, lehetőségekről az iskola igazgatója, az osztályfőnökök, a DÖK vezetői tájékoztatják. Ennek formái: osztályfőnöki órák, személyes megbeszélések, DÖK-ülések.

Az igazgató a tanévnyitón ismerteti az év főbb feladatait, tanévzáráskor értékeli a tanévben végzett munkát.

A DÖK felnőtt képviselője a gyermekek érdekeit képviseli a Vezetői Tanácsban. Az intézkedésekről rendszeresen tájékoztatja a gyermekeket.

Az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákat is felhasználják a gyermekek tájékoztatására.

12. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉS TANULMÁNYI EREDMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE

12.1. Tanulók munkájának ellenőrzése, mérése, értékelése

a./ A tanulói teljesítmények mérése, értékelése

A teljesítménymérés rendszere:

Az iskolai oktató-nevelő munka ellenőrzése és értékelése illeszkedik a közoktatás modernizációs szintjeihez, ezért a tanulói teljesítmények mérésekor a kimenet-szabályozás elvét érvényesítjük.

A helyi mérések rendszere a Köznevelési Törvény, a NAT, a kerettanterv, valamint az erre épülő helyi tantervek követelményein alapszik.

A mérési eredmény egyrészt kellő mennyiségű adatot nyújt a nevelőtestület számára a tanítás - tanulás folyamatáról, másrészt összehasonlító elemzést tesz lehetővé az iskolai oktató - nevelő munka helyzetéről.

A tanulói teljesítménymérések követelményeit és módszereit a helyi program és az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.

Szorgalmazzuk az írásbeli és szóbeli számonkérés és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő értékelések egyensúlyát.

Alsó tagozaton minden évfolyamon készségi szint **felmérés** matematika és anyanyelv tantárgyból (számolási, helyesírási készségek mérése, illetve az értő olvasás felmérése szövegfeldolgozás alapján).

Az ellenőrzés formái:

- diagnosztikus, helyzetelemző felmérés – tanév elején,
- témazáró dolgozatok,
- 2. osztályos év végi vizsgálatok olvasás, írás, matematika – májusban,

- tanév végi felmérések (kerületi) 4. évfolyamon (magyar, matematika) 6.évfolyamon (magyar, matematika), és a munkaközösség tervei alapján évente egy terület mérése, ha a tanév rendje másképpen nem intézkedik,
- 8. osztály végén (magyar, matematika),
- szóbeli feleletek, kisebb anyagrész mérése röpdolgozat formájában.

Év végi évfolyamszintű felmérések:

- 2. évf. olvasás, írás, matematika
- 3.- 4. évf. magyar, matematika
- 6. évf-7 évf.. magyar, matematika, szükség szerint más tantárgy mérése (kerületi, országos)
- 8. évf. magyar, matematika, szükség szerint más tantárgyak mérése,
- országos kompetencia mérések.
- A gyermekek személyiségét, közösségi magatartását vizsgáló mérések, szociometriai vizsgálatok (4., 5., 6., 7. évfolyamokon évente).
- Tanulói elégedettség mérése (kérdőíves módszerrel, véletlen mintavétellel, kétévente).
- A gyermekek értékpreferenciáit vizsgáló mérések (kétévente, felső tagozaton, véletlen mintavétellel).

A választható tantárgy felméréseiről a tanév elején a munkaközösségekkel egyeztetve születik meg a döntés.

A felmérések tapasztalatait a munkaközösségek értékelik.

Súlypontjai:

- a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismereti értelmezése,
- az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése,
- az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése.

b./ A tanulói teljesítmények értékelése

Célja: diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és tanuló számára.

Feladata:

- a tanulócsoporthoz viszonyított eredményének viszonyítása az országos standardizált értékekhez,
- közvetítés a tanítás és a tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintje alapján a korrekció és a további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz,
- tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Módjai:

Szóbeli:

Az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.

Írásbeli:

A számítási feladatok megoldásában, ábrázolásában elért gyakorlottság ellenőrzése, valamint kérdésekre adott válaszok, kifejtések.

Gyakorlati:

A kísérletek, mérések, megfigyelések, gyűjtőmunka témakörökben, amelyekben a tanulóknak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.

Helye a tanítás-tanulás folyamatában:

- rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán,
- rendszeres szóbeli feleltetés az előző órák anyagából,
- írásbeli ellenőrzés olyan tananyagrészek feldolgozása után, amelyekkel kapcsolatosan alapvető követelmény a számítási feladatok megoldása,
- témazáró feladatlapok megoldása témakörönként a tananyag feldolgozása és rendszerezése után,
- a továbbhaladás feltétele a NAT, kerettanterv minimum követelményeinek a teljesítése.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja a különféle méréseken elért eredmény. Az írásbeli számonkérés mellett kiemelt szerepe van a tanulói szóbeli feleletnek is.

A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába folyamatosan beépül, az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

c./ Tantárgyi osztályzatok:

A tantárgyi osztályzatok száma félévente minimum három. Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése.

Kivétel ez alól az 1.- 4. évfolyam, ahol félévkor és év végén a tanulók szöveges értékelést kapnak, negyedévenként pedig szöveges tájékoztatást tanulmányi előrehaladásukról. (szempontokat a 3.melléklet tartalmazza)

4. év vége - 8. évfolyam félévében és év végén osztályzattal, negyedévben és háromnegyedévben szöveges tájékoztatással (bukásra állóknál ez fontos!) történik az értékelés.

Kitűnő (csak tanév végén), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A kerettantervi modulok beépülnek a tantárgyi rendszerbe, kivétel az informatika, értékelése osztályzattal történik.

Értékelés formái:

- az 1.- 4. osztály félévig szöveges értékelés,
- 4. év végétől – 8. év végéig osztályzat,
- 1. - 4. évfolyam félévéig az évfolyam ismétlése csak a szülő kérésére történhet.
- az évfolyamot 1-2 tantárgyból elégtelen érdemjeggyel záró tanulóknak korrekciós lehetőséget biztosítunk javítóvizsga keretében, amelyet az iskola által kitűzött időpontokban és helyen a szaktanár által megadott feladatok teljesítésével teljesíthetnek a tanulók,
- a 3-4 tárgyól elégtelen osztályzatot kapott tanulók esetében a nevelőtestület dönt a körülmények figyelembevételével, hogy a tanuló tehet-e javítóvizsgát.

A MINŐSÍTÉS, OSZTÁLYOZÁS FOKOZATAI:

Kitűnő (dicséretes ötös)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, ismereteit alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Tud igényesen fogalmazni – szabadon, önállóan is. Bátran mer és tud kérdezni. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt, a tanultakat. A tantárgyhoz önállóan is szerez plusz ismereteket, érdeklődő. Minden órára kifogástalan a felkészülése, az órai munkája aktív. (Csak az év végi bizonyítványban kerül jelölésre.)

Jeles (5)

Ha a tantervi követelményeket kifogástalanul teljesíti. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, ismereteit alkalmazni is képes. Pontosan szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt, a tanultakat. Órai munkája aktív, órai felkészülése rendszeres, alapos.

Jó (4)

Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, nem minden esetben képes még alkalmazni a megtanultakat.

Közepes (3)

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. Többször szorul pedagógusi segítségre. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatait. Rövid mondatokban, nem igényesen fogalmaz.

Elégséges (2)

Ha a tantervi követelményeknek csak súlyos hiányossággal tesz eleget, de a minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. A fogalmakat nem érti. Gyakorlatban képtelen önálló feladat végzésre.

Elégtelen (1)

Ha a tantervi követelményeknek a pedagógus segítségével sem tud eleget tenni. A továbbhaladáshoz szükséges (a NAT-ra épülő kerettantervi ajánlásnak megfelelő) minimális teljesítményt sem tudja.

Magatartás, szorgalom értékelése

Havonta egy alkalommal jegyben, félévkor és tanév végén jeggyel és szövegesen.

Magatartás: példás / 5/, jó / 4 /, változó / 3 /, rossz / 2 /

Szorgalom: példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/.

A tanulói magatartás és szorgalom értékelése az iskolai házirendben, az SZMSZ-ben megfogalmazott kötelezettségek teljesítésén, a közösségben és a közösségért végzett munkán alapul.

Magatartás:

példás:

- aki az órákon és a szünetekben a házirendet betartja,
- segíti társait,
- törekszik arra, hogy minden helyzetben képes legyen fegyelmezni magát.

Jó:

- akinek az órákon az önfegyelme többnyire kifogástalan,
- szünetekben magatartása többnyire megfelelő,
- másoknak kárt nem okoz.

Változó:

- akinek órákon és szünetekben önfegyelmében nagyobb hiányosságok mutatkoznak.

Rossz:

- akinek nincs önfegyelme,
- aki szándékosan kárt, bajt okoz környezetében másoknak

Szorgalom

Példás

- aki képességeinek megfelelően, egyenletes munkával tanul

Jó

- aki képességeinek megfelelően tanul, de munkája nem egyenletes

Változó

- aki képességeinél gyengébben teljesít, munkája változó

Hanyag

- aki messze képességei alatt teljesít, munkájában megbízhatatlan

13. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Iskolánk nevelőtestülete a házi feladatok meghatározásával kapcsolatban az alábbi szabályokat tartja szem előtt:

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás, készség- és képességfejlesztés, a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, tapasztalatok gyűjtése.

Az elsős-nyolcadikos tanulók hét végére, valamint a tanítási szünetek idejére a szokásos, egyik óráról a másikra esedékes feladatokon túl nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli feladatot.

Az egyik óráról a másikra feladott házi feladatokat úgy kell meghatározni, hogy a délelőtti tanítás után a következő napra való felkészülés ideje átlagosan ne haladja meg:

- 1-2. osztályban a 45 percet,
- 3-4. osztályban a 60 percet,
- 5-6. osztályban a 90 percet,
- 7-8. osztályban a 120 percet.

A házi feladat a tanulók tankönyve, füzeté, munkafüzeté és az általánosságban használt eszközökkel, felszerelésekkel elkészíthető legyen.

Mi lehet házi feladat?

- csak olyan, amit az órán már vettek, gyakoroltak, hiszen az elmélyítés a fontos
- differenciált legyen
- mindenkinek kötelező
- tehetségeseknek szorgalmi lehetősége
- lemaradóknak kevesebb, minimumszintű

Mi nem lehet?

- Óráról megmaradt, ismeretlen részt tartalmazó feladatok.

14. AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS

Típusai:

- összefoglaló nagydolgozat, témazáró, több anyagrész összesítése – előre kell jelezni,
- javító dolgozat – nem lehet kötelezni rá,
- írásbeli felelet – nem kell előre jelezni.

Milyen érdemjegynek kell minősíteni?

- Témazáró
 - kétszeresen (duplán) számít, ha nem ír javítót (piros szín),
 - egy jegynek számít, de akkor a javító is számít (egy jegynek) a jobbik jegyet számítjuk be,
 - javítás nem az órán történik, hanem a tanuló szabadidejében, a szaktanárral történt egyeztetésnek megfelelően,
 - rontani nem lehet.
- írásbeli felelet egy jegy (kék szín)
- órai munka egy jegy (kék szín, bekarikázva)

Mikor lehet íratni?

Az órarend figyelembevételével lehetőleg ne 6. órában.

Mennyit lehet íratni naponta?

Napi 2 témazáró, az írásbeli felelet ezektől független, a röpdolgozat diagnosztikus legyen.

15. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A napjainkban zajló gazdasági és társadalmi átalakulás gondjai között kiemelten szerepel a lakosság romló egészségügyi állapota. Drasztikusan növekszik az indokolatlanul korai halálozások száma – elsősorban az egészségre káros szokások elterjedésével, az egészséget nagyban károsító életmóddal. Egyértelműen kimutatható, hogy a fiatalok mozgásszegény életvitel, inaktivitás és egészségtelen táplálkozás szorosan összefügg mindezzel.

Felmérések igazolják, hogy a magyar gyermekek egészségi állapota meglehetősen kedvezőtlen és a aggasztó, hiányzik az egészséges életmód kialakításához szükséges készségek elsajátításának feltételrendszere. Sok az ortopédiai gondokkal küzdő tanuló. A gondokat tovább fokozza az a tény is, hogy mostanra már minden harmadik diák átlagosan 10%-nyi túlsúllyal rendelkezik. Nagyon magas a felmentett, a könnyített s a gyógytestnevelésre szoruló tanulók száma is.

Legveszélyesebb a betegség kialakulása szempontjából a kisiskoláskor és a serdülőkor. Óvodás és iskolás korban még van remény arra, hogy a gyerekekben kialakítható a rendszeres testmozgás igénye, továbbá megalapozhatók a helyes táplálkozási szokások, rögzíthetők az egészséges életvitel alapelemei.

A mindennapi testnevelés céljai:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- Megismertetni a tanulókat a társadalmi élet alapvető elvárásaival, a megfelelő viselkedéskultúrával, az alapvető erkölcsi követelményekkel, az önvédelem alapjaival.

A fenti célok elérése érdekében a következő sajátos **egészségügyi és pedagógiai szempontoknak** kell érvényesülniük, megjelenniük a tanítási órákon, egyéb foglalkozásokon:

- Minden tanuló minden tanítási napon részt vesz a testmozgás-programban.
- Minden testnevelési órán és sportfoglalkozáson figyelünk a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelésére.
- Minden testnevelési órán, foglalkozáson van gimnasztika, valamint a helyes testtartást szolgáló gyakorlatsor, légző-torna.
- A testnevelési tananyag egészében betartandóak a gerinc- és ízületvédelmi szabályok.
- Fontos feladat a tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése.
- Fontosnak tartjuk, hogy minden testnevelési óra, sportfoglalkozás örömet, sikerélményt jelentsen az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Alapvető, hogy érvényesüljenek a sport személyiségfejlesztő hatásai.
- Fontos, hogy minden foglalkozáson szerepeljenek életmód-sportok, amelyeket egy életen át lehet folytatni.
- Figyelünk arra, hogy a program népi játékokat is tartalmazzon – így a hagyományőrzés is szerepet kap.
- A tánc, mint mozgás is szerepel programunkban.

Foglalkozások:

Iskolánk tanulói számára a mindennapi testedzést a következő foglalkozások biztosítják:

1. - 4. évfolyamon:

- Heti 3 testnevelés óra. A tantervi anyag elsajátítása.
- Heti 1 óra tánc.
- Minden nap 30 perces játékos egészségfejlesztő testmozgást tartunk – a napközi idejében, a tanítási órákat követő 1 órán belül, ha a lehetőség engedi, akkor a szabad levegőn.
- Úszás-óra a tanév meghatározott idejében.
- A sportolás, testnevelés helyei: tornaterem, tornaszoba, iskolaudvar.

5. - 8. évfolyamon:

- Heti 3 óra testnevelés.
- A hét meghatározott napján szervezett tömegsport-foglalkozások vannak, melyek tevékenységébe a tanulók alkalmasszerűen is bekapcsolódhatnak.
- Iskolai sportköri foglalkozások különféle sportágakban.

Az 1. - 8. évfolyamon a testnevelés órák keretében oldjuk meg a könnyített testnevelési feladatokat. A gyógytestnevelés órákat szakképzett gyógytestnevelő tartja a szakorvos által kiszűrt tanulóknak.

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások:

Szerves részét képezik a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődésének. Ezek a foglalkozások igazodnak a tanulók és a szülők igényeihez, anyagi háttéréhez.

Ide tartozó programok (Kirándulások, erdei iskolák, nyári táborok, téli táborok költségeit a szülők finanszírozzák. A részvétel nem kötelező

Természetesen az iskola együttműködik a különböző sportegyesületekkel, és támogatjuk, hogy ezekben minél több diákunk sportoljon versenyszerűen.

A mindennapos testnevelés a tömegsporttal, a szabadidős sportfoglalkozásokkal, a sportegyesületbeli edzésekkel és az öntevékeny testedzéssel együttesen alkot egységes rendszert az egészséges nemzedék felnevelése érdekében.

16. AZ 5. - 8. OSZTÁLYOS TANULÓK FIZIKAI MÉRÉSÉNÉL HASZNÁLT MÓDSZEREK

A törvényi szabályozás okán az iskola helyi tantervébe került a tanulók fizikai állapotfelmérésének módszertana. Ezt iskolánkban a tanulók életkorát, nemét, mozgáskoordinációs- és fizikális állapotát figyelembe véve végezzük el.

A mérést a HUNGAROFIT teszttel végezzük (OM. 2000).

17. NÉMET NEMZETISÉGI OKTATÁS (BŐVÍTETT NYELVOKTATÓ)

A kisebbségi oktatás megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait, feladatait, és emellett biztosítja a kisebbség nyelvének tanulását, a kisebbség nyelvén való tanulást, a kisebbség történelmének, szellemi, anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését gyakorlását.

A kisebbségi oktatás segíti a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A kisebbségi oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, alakuljon ki a tanulóban a reális nemzetkép és kisebbségkép. Fontos, hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség háttérét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és kisebbségi jogok megsértésének jelenségét.

A nemzeti kisebbségi nevelés és oktatás célja a tanulók nemzetiségi közösséghez való tartozásának erősítése. Ezt a célt a nemzetiségi nyelv és kultúra közvetítésével, a nemzeti kisebbség sajátos helyzetének megismertetésével szeretné iskolánk elérni iskolai és iskolán kívüli keretek között.

Iskolai keretek között a tanórák alkalmasak erre.

Alsó tagozaton a tanulók heti 5 órában tanulják a németet nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy keretében. A nyelv a kultúra része. Az iskolának a nyelv alapjait kell leraknia. A nyelvtanulás már 1. osztálytól van.

A célunk, hogy

- a tanulóban a német nyelv szeretetét tápláljuk, a német kultúra iránti érdeklődést felkeltsük és fenntartsuk,
- a német kisebbséghez való tartozást tudatosítsuk,
- képet adjunk a német kisebbség és az anyaország kultúrájából, életéből,
- a tanulók szókincsét 8.osztály év végéig 1700 aktív szóra bővítjük,

- A tanulóknak egy alap bázistudással kell rendelkezni, kommunikációra képesnek lenni.

A feladatunk:

- a nyelv megértésének a fejlesztése,
- képességek, hallott vagy olvasott szövegek megértésének illetve feldolgozásának kialakítása,
- szótár és lexikonhasználat kialakítása,
- alapvető szószerkezetek, összefüggések megtanítása, nyelvtan, helyesírás fejlesztése,
- a magyar és a német nyelv közötti hasonlóságok és eltérések tudatosítása,
- a magyarországi németek gyermekjátékainak, dalainak, verseinek, mondókáinak megtanítása,
- a magyarországi németek jelenének és múltjának megismertetése,
- irodalmi szövegek, német nyelvű irodalom megismertetése,
- formája: bővített nyelvoktató német nemzetiségi oktatás.

Alsó tagozaton a német nemzetiségi nyelvet és irodalmat heti 5 órában, az ének– zenét, technikát, vizuális nevelést heti 1 órában tanulják a gyerekek. A bővített nyelvoktató kisebbségi oktatás, amelynek célja a kétnyelvű kisebbségi, illetve az anyanyelvű oktatási formára való felkészítés. A német nyelv és irodalom tanulása, illetve a német nyelven való tanulás egyidejűleg folyik. Legalább három tantárgy német nyelvű tanulását kell lehetővé tenni. A német nyelv és irodalom, illetve a német nyelvű órák aránya a heti órakeret legalább 35 %-át teszi ki. A bővített nyelvoktató forma első évfolyammal kezdődik iskolánkban és 8. osztályig tart.

NEMZETISÉGI NÉMET NYELV ÉS IRODALOM

A kisebbségi oktatásban kiemelt szerepe van a kisebbség nyelve, irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása hozzájárul a kisebbségi azonosságtudat formálódásához, lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalkotó és megtartó erő. A kisebbség nyelvének tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a kisebbség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve a művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Az irodalmi nevelés feladata, a kisebbség és az anyaország irodalmának megismertetése, az irodalom megszerettetése, az olvasási kedv felébresztése és megerősítése.

ÉNEK-ZENE

A német nemzetiségi osztályokban az ének-zenének nemcsak zenei, hanem kommunikatív, hagyományörző feladata is van. A célja, hogy a gyerekek szívesen énekeljenek, a későbbi szoros kapcsolatukat a zenével kialakítsuk. A magyarországi németek zenei kultúrájának megismertetése, ápolása.

Témakörök:

- Éneklés, zenélés
- A zeneelmélet alapjainak megtanulása
- Hangjegyzés elsajátítása
- Zenehallgatás
- Zenetörténeti ismeretek fejlesztése
- Magyarországi német zenei hagyományának megismertetése

MŰVÉSZETI NEVELÉS

A magyarországi németek népművészetének értékelése, művészeti áttekintés.

4. évfolyam végéig: Díszített hagyományos tárgyak rajzolása, esetleg készítése. Épületek, pincék, parasztházak, kálváriahegyek, szobrok megtekintése, tradicionális ruhadarabok ismerete, bútorok, a fazekasság német szokásainak ismerete, rajzolása, német származású művészek ismerete

TECHNIKA

1. – 4. évfolyamon heti 1 órában tanulják.

Feladatunk, hogy megismertessük az anyagismeret, műveleti sorrend, eszközök szókincsét, mondókák az adott témakörhöz, ünnephez.

NÉMET KISEBBSÉGI NÉPISMERET

A kisebbségi népismeret tananyag az egyes kisebbségek és anyanemzetük, illetve nyelvnemzetük kultúrájáról, történelméről, hagyományairól és jelenéről szóló ismereteket tartalmazza.

Általános témakörei:

- a. A kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája: nyelvhasználati sajátosságok, beleértve a nyelvjárásokat, nyelvváltozatokat, a vizuális kultúrán belül az építészeti emlékek, a

építőművészet, iparművészet, népművészet, filmművészet témakörei, az ének-zene és táncművészet ismerete, a hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek, szociológiai és település-földrajzi ismeretek.

- b. A kisebbség történelemalkotó és kultúraformáló szerepe, civilizációja: a német kisebbség magyarországi történelme és irodalma, földrajza, oktatás, kultúrtörténet, jelenkor.
- c. Kisebbségi és állampolgári jogok: kisebbség jogai, hazai és nemzetközi jogrendszere, intézményrendszer, nemzetközi kapcsolatok.

A német kisebbségi népismeret tanítása alsó tagozaton integráltan történik és tanórán kívüli tevékenységek formájában (tábor, szakkör, nemzetiségi hét, húsvéti ünnepkör, versenyek) is megjelenik.

NEMZETISÉGI NÉMET NYELV ÉS IRODALOM

5. - 8. évfolyamon heti 5 órában tanulják a gyerekek.

8. évfolyam végére a következő ismereteket kell megszerezniük

Témák:

- Oktatási intézmények Magyarországon és a német nyelvű országokban
- Magyarország, Budapest
- Táplálkozás, egészség
- Német nyelvű országok

Beszédértés

- célirányos nyelvi kifejezések szituációkban
- Beszélni tud étkezési szokásokról, Budapestről, Magyarországról, közlekedésről
- Információt tud adni, kérni a postán, a pályaudvaron, utazási irodában, bankban
- Indokolni tud nézőpontokat

Olvasás

- Rövid elbeszéléseket, novellákat olvas és ért német nyelven.
- Ismer verseket, részleteket német irodalmi művekből, újságcikkeket.

Írás

- Kreatív kiegészítése, folytatása szövegeknek
- Önálló fogalmazás különböző témákban
- Levélírás
- Vélemény, gondolat írásbeli kifejezése

Nyelvtan

- Passiv szerkezet ismerete
- Plusquamperfekt
- Der Konjunktiv
- A mellékmondat

TERMÉSZETISMERET

5. - 6. évfolyamon heti 1 órában tanulnak a gyerekek német természetismeretet.

Célunk, hogy a tanulókat körülvevő környezetről tudjanak beszélni, alapszókincs elsajátítása, természettudományos szövegek ismerete, olvasása. Az állatokkal, növényekkel, természettel, tájakkal, emberrel való ismerkedés. A természetismeret tanítása során a környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, helyes környezeti magatartás értékrend alakítására is figyelmet fordítunk. Fontos feladat a nemzeti, nemzetiségi és etnikai hagyományok tudatosítása, az ápolásukra való törekvés.

6. évfolyam végére legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére élőszóban és írásban, rajzban Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék a legjellegzetesebb hazai növény- és állatfajok testfelépítését, életmódját. Ismerjenek hagyományos mezőgazdasági munkákat, ehhez kapcsolódó szokásokat: szüret, aratás.

TECHNIKA

5. - 8. évfolyamon heti 1 órában tanulnak technikát a gyerekek. Az órákon a megismert anyagok (fém, gyapjú, fa, bőr, papír) tulajdonságait, a feldolgozáshoz használatos eszközöket, a

feldolgozás módját, fázisait, a kész tárgy részeit tanulják német nyelven a gyerekek. A környezetünk technikai környezetét ismerik meg a gyerekek (közlekedés, háztartási ismeretek). Ezeket a tapasztalatokat fogalmazzák meg, sajátítják el az ehhez szükséges nyelvi szókincset. A hagyományörzés, ételek készítése, természetes anyagok, ünnepkörökhöz kapcsolatos szokások megismerése, elsajátítása is feladatunk (mézeskalács, nád, babpogácsa, kenyérsütés, adventi koszorú, fánk, palacsinta készítése, húsvéti tojás festése).

NEMZETISÉGI TÖRTÉNELEM

7. - 8. évfolyamon heti 1 órában tanulnak a gyerekek nemzetiségi történelmet. A célunk, hogy megismerjék a német nyelvű országok, a magyarországi németek történelmét. Feladatunk, hogy kronológikus sorrendbe ismerjék meg a magyarországi németek történelmét, írásban és szóban tudjanak összefüggően beszámolni, beszélni ezekről az ismeretekről, egy alapszókincs kialakítása, a kötődést a német kultúra iránt tovább mélyítsük.

NÉPISMERET

5. - 8. évfolyamon a rajz és vizuális nevelés tantárgyba integrálva tanulják a gyerekek heti 1 órában. 8. osztály végén ismerniük kell, beszélni kell a magyarországi németek szokásairól, fel kell ismerniük 3 nyelvjárást, ismerniük kell hagyományos kézműves foglalkozásokat, a lakásban meglevő hagyományokat (bútor, építészet).

MŰVÉSZETI NEVELÉS

5-8. évfolyamon heti 1 órában tanulják a gyerekek. A 8. évfolyam végén a gyerekeknek ismerniük kell magyarországi német művészek műveit (Steindl, Ybl, Schulek, Pollack, Hild), a rajz és vizuális kultúra tanmenetének megfelelő szakkifejezéseket, eszközöket, összefüggően beszélni egy adott feladatról, ismertetését megérteni.

ÉNEK-ZENE

5-8. évfolyamon a gyerekek heti 1 órában tanulják.

5. - 6. évfolyamon a gyerekek egyénileg és kórusban énekelnek német gyermekdalokat, nép- és műdalokat, kánonokat, kottából és kívülről. Ismerniük kell kétszólamú német népdal és műdalfeldolgozást. Ismerniük kell rövid zenedarabokat, amiről beszélni tudnak. További hangszereket kell megismerniük. Ismerkedhetnek a magyarországi németek zenei hagyományával, jellemzőivel, szokásokkal.

7. - 8. évfolyamon énekelniük kell 1 és többszólamú német nép- és műdalokat, kánonokat. Német zenetörténeti ismeretekkel kell rendelkezniük. Ismerniük kell német népdalokat és azok magyarországi német variációit.

18. KÉT TANNYELVŰ ANGOL NYELVOKTATÁS

Élő idegen nyelv tudása nélkül számunkra nem létezhet európaiság, s e nélkül gyakorlatilag kizárt, hogy az európai oktatási rendszerekbe bekapcsolódhassunk. Világszerte keresik a hatékonyabb idegen nyelv elsajátításnak különböző lehetőségeit, s eljutottak azokhoz a “rejtett tartalékokhoz”, amelyek a gyermekkori nyelvi fogékonyságban, idegéletani, pszicholingvisztikai, szociolingvisztikai sajátosságokban rejlenek.

Ezeknek a követelményeknek kiválóan megfelelnek az egyre jobban elterjedt két tanítási nyelvű iskolák, ahol a tanulók már néhány hónap elteltével képesek arra, hogy idegen nyelven is egyszerű mondatokkal kommunikáljanak. A 6-7. éves korosztály életkori sajátossága, hogy gátlás nélkül, játékos tevékenységeken keresztül sajátítja el az idegen nyelv alapjait, és szinte észrevétlenül jut meghatározott ismeretek birtokába.

Az idegen nyelvi szoktatásban nagy szerepe van a motorikus és emocionális elemeknek, a tárgyakkal való manipulálásnak, a rajznak, az imitációs mozgásnak, az énekes és táncos játékoknak.

Éppen emiatt van nagy jelentősége a készségtárgyak, pl. ének-zene, rajz, technika és testnevelés idegen nyelven való oktatásának is.

A két tanítási nyelvű oktatás célkitűzései és feladatai

- Tudatosítsuk, hogy a tanulók anyanyelvükön kívül más nyelven is kommunikálhatnak, idegen nyelven is kifejezhetik magukat és.
- Alakítsuk ki a nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállásukat.
- Ösztönözzük a tanulókat az idegen nyelven való kommunikációra, s ehhez teremtsünk olyan légkört, amelyben önbizalmuk fokozatosan fejlődik.
- Fejlesszük kiemelten beszéd- és hallásértési készségüket életkoruknak és gondolkodási szintjüknek megfelelően.
- Érjük el, hogy tanulóink életkoruknak és egyéniségüknek megfelelően sajátítsák el az idegen nyelv tanulásának célravezető módszereit.
- Emeljük készségi szintre az idegen nyelv jellegzetes hangjainak képzését, mondatdallamának, ritmusának és hangsúlyozásának helyes használatát.

- Célunk, hogy életkori sajátosságuknak megfelelő témákban tudjanak írásban és szóban megnyilvánulni, véleményt nyilvánítani. Tudjanak beszélgetést kezdeményezni, folytatni és az idegen nyelvet a hétköznapi kommunikációs helyzetekben használni.
- Bővítsük a világról alkotott elképzelésüket, alakítsuk ki bennük az Európához tartozás érzését. Ismertessük velük azt a tényt, hogy ma már Európában alapkövetelmény egy idegen nyelv kommunikációképes ismerete.
- Adjunk betekintést a célországok kultúrájába és civilizációjába, hogy ezek értékeinek megismerésével és megbecsülésével, azokat a saját kultúrájukkal összehasonlítva a magyar kultúrát is tágabb összefüggéseiben lássák. Alakítsuk ki bennük más népek és etnikumok, társadalmi csoportok elfogadását, tolerálását, és hívjuk figyelmüket a hasonlóságokra és különbségekre.
- Hangsúlyozzuk, hogy egy idegen nyelv tudása alapja lehet egy újabb elsajátításának, és eszköze más ismeretek szerzésének.
- Jelentsen számukra örömet az idegen nyelvű kommunikáció, információszerzés, olvasás.
- Fejlesszük önbizalmukat az idegen nyelvű kommunikáció terén, s ehhez biztosítsunk számukra olyan lehetőségeket, hogy a célnyelvet szóban (televízió, diákcseré) és írásban (olvasás, levelezés) használhassák és ezeken keresztül személyiségükben is gazdagodjanak.
- Célunk, hogy a tanulók a más műveltségi területeken szerzett készségeket és ismereteket alkalmazzák idegen nyelven, valamint az idegen nyelvi órákon szerzett ismereteiket más tantárgyak tanulása során.
- Fejlesszük kreativitásuk projektek készítése által is.
- A projekt a tanuló munkája, amelyet vizuális vagy auditív eszközök felhasználásával önállóan, párban vagy csoportban készít, s ebben kifejezésre juttatja egyéni elképzeléseit, kreativitását. A projekt lehet tabló, hangfelvétel, videofelvétel, kollázs, kérdőív és ennek feldolgozása, a tanuló által írt vers, prózai alkotás, feladatsor, rejtvény, stb.
- Juttassuk a tanulókat a nyolcadik osztály végére középszintű nyelvtudáshoz.

Kapcsolat egyéb műveltségi területekkel

A tantárgy oktatási céljának meghatározásakor már szembeűnő, hogy igen szoros kapcsolatban áll egyéb műveltségi területekkel, felhasználja az iskolában az idegen nyelven megszerzett, de természetesen a magyar nyelven oktatott ismereteket is.

Anyanyelv és irodalom

Az anyanyelv és irodalom tanítása nemcsak az anyanyelvi kultúra oktatását szolgálja, hanem célja az irodalmi műveltség megalapozása is, melybe beletartozik a célnyelvi országok irodalma is. A tanulók biztatást kapnak arra, hogy ismerjenek meg minél több irodalmi alkotást könnyített feldolgozás formájában, vagy olvassák el azokat részben vagy egészben, eredetiben és magyar fordításban.

Amikor a tanulók a célországban élő emberek életmódjával, szokásaival és hagyományaival ismerkednek, szókincsük bővül. Tudatosabban alkalmazzák a különböző stílusokat is annak tudatában, hogy a társadalmi-kulturális környezet határozza meg az általuk kiválasztott nyelvi elemek értékét, pl. udvarias megszólítás, közvetlen stílus, durva kifejezések stb.

Ember és társadalom

Igen közvetlen a kapcsolat az idegen nyelv_tantárgy és az ember és társadalom műveltségi terület között. A célország múltja, hagyományai és társadalmi rendszere, intézményeinek ismerete nélkül sokszor érthetetlenek bizonyos kifejezések, bizonyos szituációk, az egyes emberek közötti kapcsolat.

Nagy szerepe van az ember és társadalom műveltségi területnek abban is, hogy a tanulóknál erősíti a nemzeti és állampolgári tudatot, valamint a személyiség tiszteletét. Növeli megértésüket más népek kultúrájával szemben, toleranciára nevel, arra tanít, hogy a népek egymásra vannak utalva.

Ember és természet

E műveltségi terület szintén jól kapcsolható az idegen nyelv tantárgyhoz, hiszen a természetismeret annak fontos témája. A célországok és saját hazánk növény- és állatvilágának ismerete, valamint a természeti környezet bemutatása lényeges ahhoz, hogy az ott élő embereket jobban megismerjük és megértsük.

A tantárgy korszerű oktatása tartalmazza az egészséges életmódra nevelést is, ily módon ezen keresztül foglalkoznunk kell az emberek életmódjával és a szabadidő eltöltésével, fel kell hívni a figyelmet a környezeti ártalmakra, s az emberek felelősségére, segítenünk kell a környezetbarát szemlélet elsajátítását azáltal, hogy megismertetjük a tanulókkal más kultúrák pozitív példáit e téren.

Földünk és környezetünk

Az anyanyelvi országok népeinek megértéséhez mindenképpen szükséges ismerni azt a szűkebb és tágabb környezetet, annak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőivel, ahol lakói élnek. A cél országok és hazánk földrajzi helyzete, felszíne, éghajlata, tájai, ipara, települései, népességének száma és összetétele stb. mind meghatározók ebben a tekintetben.

Az ember és természet műveltségi területnél már említett környezetvédelem témakör itt is kapcsolódási lehetőség.

Művészetek

A művészetek műveltségi terület alapja a nemzeti és egyetemes kultúra, így a célországok és a világ megismeréséhez feltétlenül hozzátartozik, ezen kívül saját hazánk hagyományairól és kiemelkedő alkotásairól is tudniuk kell a tanulóknak ahhoz, hogy azt másokkal megismertethessék.

Az ének-zene érzelmi hatása miatt jól közvetíti a nyelvet, miközben jelentős mértékben hordoz ismereteket az illető nép hagyományairól, ünnepeiről, örömeiről és bánatáról. Nagy segítség, hogy az első évfolyamokban ezt a tantárgyat a sok két tannyelvű osztályban idegen nyelven tanulják, és a használatban lévő nyelvi tankönyvek is szép számban tartalmaznak dalokat.

A rádió és televízió is sok mai témát feldolgozó dalt sugároz, ezek nagyon motiváló hatással vannak a fiatalokra, némelyik tankönyvszerző a tananyag részeként is alkalmazza azokat.

Az énekeken kívül felhasználhatók az oktatásban azok a mondókák és játékok is, amelyek ritmusosságukkal könnyebbé teszik a nyelvtanulást, de ezen kívül sokszor megértésükhöz a múlt és a hagyományok ismerete is szükséges.

Ha a vizuális kultúra oktatása szintén idegen nyelven történik, ennek részét képezi a célország képzőművészete is.

A magyar televízió és a nálunk forgalomba kerülő filmek, valamint a műholdas csatornák által közvetített adások szintén kitekintési lehetőséget adnak az adott kulturális területre, szinte észrevétlenül rengeteg információt szolgáltatnak célnyelvű országokról.

Közös követelmények

Hon- és népismeret

A nyelvi órák során a tanulók főleg a cél országokról tanulnak, de közelebb kerülnek saját nemzeti kultúrájukhoz is, jobban megértik és megbecsülik az értékeket és hagyományokat. Más emberek viselkedésének és életmódjának megismerésével növekszik bennük a nemzeti önismeret, de megtanulják azt is, hogy milyen pozitív, megtartó ereje van a közösségnek.

Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

A nyelv segítségével a tanulók megismerhetik az egyetemes kultúra értékeit, ledőlhetnek a határok és a megértés korlátai. A nyelvtanulás nyitottá tesz, megértővé más nemzetek iránt. A tanulók információkat szerezhetnek az emberiség közös problémáiról, és pozitív mintákat is láthatnak azok megoldásaira.

Kommunikációs kultúra

Idegen nyelv ismeretében a világ szinte minden részében lehetővé válik a kommunikáció. A nyelv használatához hozzátartozik a szókincs és a nyelvi szerkezetek, valamint a metakommunikáció alapos ismerete, hogy segítségével a társadalmi érintkezés sikeresebb legyen, jobban megértsük az információkat, és mondanivalónkat mások számára érthetően fejezhessük ki.

Testi és lelki egészség

Az idegen nyelv tantárgy hazánk, a célországok lakóinak és más népek életmódjával is foglalkozik, így ez alkalmat ad a testi és lelki egészségre való nevelésre is. A tantárgy témái közt szerepel a szabadidő eltöltése, az egészséges életmód, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése és a fogyatékos emberek elfogadása és segítése.

Pozitív példák állításával mintát adhat a tanulóknak a krízishelyzetek megoldására, a család és a közösség segítő szerepére.

Tanulás

A nyelvtanulás nem pusztán egy szó- és kifejezések elsajátítása, hanem egy idegen nyelven való gondolkodás. Általa fejlődik a tanuló személyisége, önálló gondolkodás, asszociációs készség és jó memória szükséges hozzá. A tanulás folyamatában a négy készség fejlesztésére különböző technikák alkalmazására is sor kerül, segíteni kell a nyelvtanulót abban, hogy megismerje önmagát, és egyéni nyelvtanulási módszereket alakítson ki. Ki kell alakítani a tanulóknak a tantárgyak idegen nyelven való tanulásának speciális tanulási módszereit is.

Fel kell ébreszteni a tanulóknak az önművelés igényét, lehetővé kell tenni számára az iskolai könyvtár aktív használatát, és buzdítani kell arra is, hogy egyéb forrásokat is igénybe vegyen.

Általános fejlesztési követelmények

- Tudatosuljon a tanulóknak az a tény, hogy anyanyelvükön kívül idegen nyelven is kifejezhetik magukat .
- Merjen idegen nyelven megszólalni, fokozatosan növekedjen bátorsága és önbizalma ezen a téren, s jusson el arra a szintre, hogy gátlások nélkül kommunikál.
- Értse meg az egyszerűbb nyelvi információkat.
- A tanult szókincs felhasználásával legyen képes kifejezni magát egyszerűbb élethelyzetekben és kommunikálni más anyanyelvű társakkal a célnyelven.
- Legyen képes egyszerűbb írott információk megértésére az aktív szókincsnek megfelelően.
- Legyen képes saját magáról és környezetéről információ nyújtására, használatára.
- Tanulóink számára váljon természetessé a nyelv eszközként való használata.
- Ismerje más népek életének, szokásainak, kultúrájának főbb jellemzőit, vonásait.
- Szerezzen alapismereteket a világról, a célnyelvi országokról, az ott élő emberekről.
- Fejlődjön személyisége sokirányúan a nyelvtanulás során (nyitottság, előítéletektől való szabadulás, önbizalom, kommunikációs igény, helyes értékrend, vállalkozó szellem, ambíció, érzelmi gazdagodás, önismeret).
- Ismerkedjen az idegen nyelv tanulásának különféle stratégiáival, tanulási technikáival.
- Fejlődjenek készségei az idegen nyelv tanulásában (figyelem, memória, feladatmegoldás, együttműködés, önálló tanulás).
- Legyen képes az alapszintű nyelvismeret birtokában továbbfejleszteni angol nyelvtudását a következő iskola szakaszban.

19. AZ OKTATÓ - NEVELŐ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

19.1. Tankönyvek kiválasztásának alapelvei

A tankönyvválasztás (változtatás) az adott munkaközösség teljes egyetértésével lehetséges, figyelembe véve az alábbiakat:

- NAT és kerettanterv kompatibilis legyen,
- a műveltségi területek koncentrációja lehetséges legyen,
- egymásra épüljön (egyes fejezetek, egyes évfolyamok),
- nyelvezete, képanyaga vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja,
- a többségben lévő átlagos képességű tanulókhöz igazodjon,
- a helyi tanterveknek és egyéb igényeknek megfeleljen,
- a munkafüzet - tankönyv anyaga illeszkedjék egymáshoz, változatos, érthető feladatokkal,
- mindennapi alkalmazáshoz nyújtson ismereteket,
- hívja fel a tanulók figyelmét a természet jelenségeire, a természetvédelemre,
- tartalmazza a korszerű technikai és tudományos eredményeket, nézeteket,
- segítse az önálló tanulást, az önálló tevékenykedést,
- a kiválasztásnál az ár és a könyvek fizikai használhatósága is nagy szerepet kap.

19.2. ESZKÖZRENDSZERÜNK

Az oktató-nevelő munka színvonalának emeléséhez és a NAT-ban, a kerettantervben javasolt fejlesztési követelményszintek eléréséhez az egyes tantárgyakban, műveltségi területeken elengedhetetlen a tárgyi eszközök, feltételek fejlesztése, hiszen csak így valósulhat meg az élményt nyújtó, motiváló, cselekvésre készítő tudásanyag prezentálása.

A hagyományos eszközöket a korszerű oktatástechnikai eszközök, módszerek együttes, komplex módon történő alkalmazásával ötvözhetjük eredményesen. Természetesen a megválasztott módszereknek, eszközöknek összhangban kell lennie a nevelői szabadsággal, ezek alkalmazása egyrészt a pedagógiai kultúráltság, másrészt a rendelkezésre álló feltételek függvénye. Az 1/1998.(VII.24.) OK rendelet tartalmazza a funkcionális taneszköz jegyzéket, ami kötelező érvényű. Ennek teljesítését a fenntartó határozatai befolyásolják (költségvetés). A legszükségesebb igényeinket a melléklet tartalmazza.

20. HELYI TANTERV

Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények.

A helyi tantervek és az óraszámok kialakításához a szakértők által bírált OM által kibocsátott tanterveket használják fel a munkaközösségek, szükség esetén módosították azt.(emelt szintű ének-zene, angol nyelv). A választható órákat tehetséggyondozásra és felzárkóztatásra használjuk fel.

Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak és azok óraszámai

Emelt szintű ének –zene oktatása

ALSÓ TAGOZAT								
Tanítási órák	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	kötelező	Választható	Kötelező	választható	kötelező	választható	kötelező	Választható
Magyar nyelv és irodalom	8		8		8		7,5	
Idegen nyelv							3	
Matematika	4		4		4		4	
Környezetismeret	1		1		1		2	
Ének	2	2	1	2	2	2	1	2
Rajz	1		1		1		1	
Technika	1		1		1		1	
Testnevelés + tánc	3	1	3	1	3	1	3	1
Összesen:	20		20		20		22,5	
Emelt szintű ének	20 + 2		20 + 2		20 + 2		22,5 + 2	
Karének	1		1		1		1	
Tánc (mindennapos testnev.)	1		1		1		1	

Emelt szintű ének –zene oktatása
2008/2009-től fokozatosan kerül bevezetésre

FELSŐ TAGOZAT

Tanítási órák	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Kötelező	választható	kötelező	választható	kötelező	választható	kötelező	választható
Magyar nyelv, irodalom dráma, etika	4	0,5	4		3,5 0,5	0,5	3,5 0,5	
Történelem és állampolgári ism. hon- és népismeret	2		2		2		2	
Idegen nyelv angol német nemz.	3		3		3		3	
Matematika	4		3	1	3	1	3	1
Informatika		0,5	1		1		1	
Természetismeret, egészségtan	2		1,5+0,5					
Fizika					1,5		1,5	
Biológia és egészségtan					1,5		1,5	
Kémia					1,5		1,5	
Földrajz					1,5		1,5	
Ének	2	2	2	2	1	2,5	1	2,5
Rajz és médiaismeret	1,5		1,5		1		1,5	
Technika	1		1		1		0,5	0,5
Testnevelés	3		3		3		3	
Osztályfőnöki	0,5		0,5		0,5		0,5	
Összesen:	23		23		25,5		25,5	
Ének emelt szint	23 + 3		23 + 3		25,5 + 4		25,5 + 4	

A kötelező óra a testnevelési órákkal több (0,5)

A modulok oktatása és értékelése tantárgyakhoz kapcsolódik.

Emelt szintű angol oktatása

ALSÓ TAGOZAT

Tanítási órák	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	kötelező	Választható	Kötelező	választható	kötelező	választható	kötelező	Választható
Magyar nyelv és irodalom	8		8		8		7,5	0,5
Idegen nyelv		2		2		2	3	1,5
Matematika	4,5		4,5		4,5		4	
Környezetismeret	1		1		1		2	
Ének	1		1		1		1	
Rajz	1,5		1,5		1		1	
Technika	1		1		1		1	
Testnevelés + tánc	3	1	3	1	3	1	3	1
Összesen:	20		20		20		22,5	
	20 + 2		20 + 2		20 + 2		22,5 + 2	
Tánc (mindennapos testnev.)	1		1		1		1	

Emelt szintű angol oktatás

2008/2009. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre

FELSŐ TAGOZAT								
Tanítási órák	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Kötelező	választható	kötelező	választható	kötelező	választható	kötelező	választható
Magyar nyelv, irodalom dráma, etika	4	0,5	4		3,5 0,5	1	3,5 0,5	0,5
Történelem és állampolgári ism. hon- és népismeret	2		2		2		2	
Idegen nyelv angol német nemz.	3	2	3	2	3	2	3	2
Matematika	4		3	1	3	1	3	1
Informatika	0,5	0,5	1		1		1	
Természetismeret, egészségtan	2		1,5+0,5					
Fizika			1		1,5		1,5	
Biológia és egészségtan					1,5		1,5	
Kémia					1,5		1,5	
Földrajz					1,5		1,5	
Ének	1		1		1		1	
Rajz és médiaismeret	1,5		1,5		1		1,5	
Technika	1		1		1		0,5	0,5
Testnevelés	3		3		3		3	
Osztályfőnöki	1		0,5		0,5		0,5	
Összesen:	23		23		25,5		25.5	
Ének emelt szint	23 + 3		23 + 3		25,5 + 4		25.5 + 4	

A kötelező óra a testnevelési órákkal több (0,5)

A modulok oktatása és értékelése tantárgyakhoz kapcsolódik.

Német nemzetiségi oktatás óraterve (bővített nyelvoktató) heti lebontásban

TANTÁRGY/ÉVFOLYAM	1. ÉVF.	2. ÉVF.	3. ÉVF.	4. ÉVF.	5. ÉVF.	6. ÉVF.	7. ÉVF.	8. ÉVF.
Magyar nyelv és irodalom***	8	8	8	7,5	4	4	4	4
Történelem és társ.ism.	-	-	-	-	2	2	2	2
német	5	5	5	5	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika/könyvtárismeret	-	-	-	-	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	-	-	-	-	-	-
Természetismeret	1	1	2	2	1+1	1+1	-	-
Fizika	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Biológia	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Földrajz	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz/ Rajz-művészettörténet	1,5	1,5	2	2	2	1	1	1
Technika és háztartásism.	1	1	0,5	1	1	1	0,5	0,5
Testnevelés	3	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
Országismeret	-	-	-	-	-	1	1	1
Osztályfőnöki	-	-	-	1	1	1	0,5	0,5
Tantervi modulok	-	-	-	-	1	1	0,5	0,5
Kötött óraszám összesen	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Két tanítási nyelvű oktatásra	20+4	20+4	20+4	22,5+4	22,5+4	22,5+4	25+4	25+4
Német nyelvű órák száma	8,5	8,5	8,5	9	9	9	8,5	8,5
%-os aránya (bővített nyelvoktató)	35%	35%	35%	34%	34%	34%	30%	30%
	24	24	24	26,5	26,5	26,5	29	29

Két tanítási nyelvű angol oktatás óraterve heti lebontásban

TANTÁRGY/ÉVFOLYAM		1. ÉVF.	2. ÉVF.	3. ÉVF.	4. ÉVF.	5. ÉVF.	6. ÉVF.	7. ÉVF.	8. ÉVF.
Magyar nyelv és irodalom***		8	8	7	7,5	4	4	4	4
Tantárgy/évfolyam	5. évfolyam	6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam			
	Történelem és tars.ism.					2	2	2	2
	Angol	Kötelező	Választ-ható	Kötelező	Választ-ható	Kötelező	Választ-ható		
	Matematika		4	4	4	4	4	4	4
Magyar nyelv irodalom	Informatika/könyvtárismeret		-	-	-	1	1	1	1
	Környezetismeret	4	-	-	0,5	4	-	-	-
Történelem	Természetismeret	2	1	1	2	2	2	-	-
Idegen nyelv	Fizika		-	-	-	-	-	1,5	1,5
	Kémia	3	2	3	- 2	-3	2 -	3 -	3
Matematika	Biológia		-	-	-	-	-	1,5	1,5
	Földrajz	4	3	- 1	-3	1 -	3 -	1	-
Informatika	Ének-zene		1	1	1	1	1	1	1
	Rajz/ Rajz-művészet	1 v 0,5	1	0,5	1	1	2	2	1
Természetismeret	Technika és háztartásism.	2	1	1	1	1	1	1	0,5
Fizika	Testnevelés		3	3,5	3	1,5	3	2,5	2,5
Biológia-egészségtan	Országismeret		-	-	-	-	-	1	1
	Osztályfőnöki		-	-	1,5	-	1,5	1	1
Kémia	Tantervi modulok		-	1,5	-	1,5	-	1	1
Földrajz				1,5		1,5			
Ének	Kötött óraszám összesen	1	20	2	20	2,5	1	22,5	3
Rajz	Két tanítási nyelvű oktatásra	1,5	20+4	1,5	20+4	1	22,5+4	22,5+4	
Technika	Angol nyelvű órák száma	1	9 (8)	1	9 (8)	1	12	11	9
Testnevelés	%-os aránya	3	37,5%	3	37,5%	3	45%	45%	31%
Osztályfőnöki		0,5		0,5		0,5			
Tantervi modulok			24		24		26,5		26,5
Tánc, dráma		0,5							
Hon és népismeret		0,5							
Informatika			0,5						
Etika				1					
Médiaismeret						1			
Kötelező (test. órával több)		22,5+0,53	22,5+3		25+1+4		25+1+4		
Emelt ének		23+2,5 (ének)	23+2 ének 1 (mat.)		26+2,5 ének 1 (mat.) 0,5 (magy.)		26+3(ének) 1 (mat.)		
Emelt szintű angol		23 + 3 (angol, inf.)	23+3 (angol, inf.)		26+2(angol,1(mat.) 0,5 (magyar)		26+ 3(angol) 1 (mat.)		

5-8. évfolyam tantárgyi rendszere
2007/2008. – 2010/2011. tanévekben kimenő
rendszerben

Nyilvánosságra hozatal:

A pedagógiai program megtalálható

- igazgatói szoba,
- tanári szoba,
- könyvtár,
- Web lapon

Felvilágosítást kaphatnak a pedagógiai programról:

- igazgató,
- Igazgató helyettesek

Pedagógiai program bevéálásának vizsgálata:

- évenként egy-egy terület vizsgálata munkaterv alapján
- négy évente teljes vizsgálata a MIP –ben leírtak alapján

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- az iskolaszék,
- helyi német kisebbségi önkormányzat,

– az iskola fenntartója
tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül az iskolaszék szülői, illetve diákönkormányzati képviselői útján az iskolaszéknek javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület, iskolaszék, helyi német kisebbségi önkormányzat fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

Pedagógiai Programot és a MIP-t elfogadta:

- az intézmény nevelőtestülete és alkalmazotti testülete: 2006. március 10.
- az intézmény SZM: 2006. március 10.
- és Diákönkormányzata: 2006. március 10.

Budapest Főváros Terézváros Önkormányzata, mint fenntartó testületi ülésén megtárgyalta és jóváhagyta.

Hatálybalépésének ideje: 2007. szeptember 1., ezzel egyidejűleg a 2004. szeptember 1-jén kelt és jóváhagyott pedagógiai program hatályát veszti.

Marton Sándorné dr,
igazgató

21. MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

- 1.
2. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést és a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják (tantermenként egy-egy): írásvetítő, diavetítő, fali vetítövászon.
3. Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
 - Képek, betűkártyák, szótagkártyák
 - Hívóképek
 - Írott és nyomtatott ABC (falikép)
 - Kis és nagybetűs nyomtatott ABC (falikép)
 - Betűsín
 - Írott kis és nagy ABC
 - Bábok (10 db)
 - Fali tablók
 - Gyermeklexikon (10 db)
 - Szólások, közmondások könyve
 - Nemzeti jelképek (fali tábló)
 - Történelmi arcképsorozat
 - Helyesírási szabályzat és szótár (10 db)
4. Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):
 - Űrmértékek (cl, dl, l)
 - Demonstrációs óra
 - Táblai vonalzó

- Táblai körző
 - Számkártyák (1-1000-ig)
 - Helyi érték táblázat
 - Kéttányéros mérleg és súlysorozat
 - Hőmérő
 - Színes rudak
5. Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Az idő (oktatótábla)
 - Iskolai iránytű
 - Magyarország domborzati térképe
 - Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
 - Szobai hőmérő
 - Borszeszégő
 - Domborított földgömb
 - Videokazetták
6. Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob
 - Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n
7. Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Diapozitívek, dia- és videofilmek
8. Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Olló, kés, vonalzó 40 db
 - Mintázó eszközök 20 db
 - Építőkocka (fa)
 - Szövőkeret 30 db
 - Csiszolópapír
9. Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
- Síp
 - Gumilabda (20 db).
 - Babzsák (20 db)
 - Ugrókötel (20 db)

- Kislabda (20 db)
- Tornapad (3 db)
- Tornaszámolyok (6 db)
- Medicinlabda (10 db)
- Karika (20 db)
- Jelzőszalagok (10 db)
- Ugrószekrény (1 db)
- Dobbantó (1 db)
- Tornaszőnyeg (4 db)
- Bordásfal (10 db)
- Mászókötél (5 db)
- Mérőszalag (1 db)

10. A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Térkép (irodalomtörténeti) (3 db)
- Írók arcképsorozat (3 db)
- Magyar Értelmező Szótár (5 db)
- Szinonima szótár (5 db)
- Helyesírási tanácsadó szótár (5 db)
- Életrajzi lexikon (5 db)
- Helyesírási szabályzat és szótár (20 db)
- Hanganyag (hangkazetta, CD)
- Videofilmek
- Magyar népmesék
- János vitéz (rajzfilm)
- A Pál utcai fiúk (film)
- Rab ember fiai (film)
- Magyar mondák (film)
- Egri csillagok (film)
- A kőszívű ember fiai (film)
- Légy jó mindhalálig (film)

Könyvek: a kötelező olvasmányok az osztálylétszámnak megfelelő mennyiségben a könyvtárban megtalálhatók.

Falitablók, diafilmek.

11. A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Falitérképek:

- Az ókori Kelet.
- Az ókori Görögország
- A Római Birodalom
- Bibliai országok - Pál apostol utazásai
- Magyarország X-XI. sz.
- A magyar népvándorlás és a honfoglalás
- Európa Nagy Károly korában
- Magyarország a korai feudalizmus idején
- A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig
- A tatárjárás Magyarországon 1241-42.
- A Föld népei a XIV-XV. században
- Magyarország 1526-1606.
- Európa a XIV-XV. században
- A feudális Magyarország a XV. században
- Magyarország a XVII. században
- Európa a XVII. század közepén
- Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás XV-XVII. század
- Magyarország Bethlen Gábor korában (1629).
- Magyarország népei a XVIII. század végén
- Európa a XVIII. század végén
- A Föld népei a XVI-XVIII. században
- Az 1848/49-es szabadságharc
- Európa a XIX. század második felében
- Európa a XIX. században
- Európa 1815-1849.
- Európa az I. világháború idején
- A gyarmati rendszer 1830-1914.
- Az Osztrák - Magyar Monarchia 1914-ben
- A gyarmati rendszer felbomlása (1917-1975)
- A Tanácsköztársaság honvédő harcai
- Európa a II. világháború idején
- Hazánk felszabadulása

Videokazetták

Egyéb:

- Írásvetítő transzparens
- 'Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5.-8. évfolyam)
- Diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5.-8. évfolyam)
- A magyar államcímer története (falikép)
- Magyar történeti áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép)
- A középkori társadalom (falikép)

12. Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Discoveries 2., 3-5., 7. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, szemléltető képsor).
- Blue Print Intermediate 8. (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, videokazetta, munkafüzet videokazettához)
- Első angolkönyvem: „b” osztályokban (tankönyv, munkafüzet, hangkazetta)
- Második angolkönyvem, Discoveries 1-2.

Videokazetták:

- Muzzy in Godoland
- Muzzy Comes Back
- Window on Britain
- Guide to Britain
- CD-ROM: Manó angol

13. A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző fa (2 db)
- Táblai vonalzó 45°-os fából (5 db)
- Táblai vonalzó 60°-os fából (5 db)
- Táblai szögmérő fából (5 db)
- Méterrúd fából (5 db)
- Összerakható m³ (5 db)
- Alaphálók, alapábrák (2 db)
- Nagy matematikusok arcképei (5 db)
- Sík és mértani modellezőkészlet (2 db)
- Számsyenes, koordinátarendszer (írásvetítő fólia)
- Helyiérték táblázat (írásvetítő fólia)
- Faliképek
- Kétkaros mérleg és súlysorozat.
- Derékszögű koordinátarendszer (írásvetítő fólia)

- Kocka, téglatest (testek)
- Űrmérték sorozat
- Szétszedhető dm
- Műanyag henger
- Műanyag kúp
- Műanyag gúla
- Műanyag hatszög alapú hasáb
- Műanyag ötszög alapú hasáb

14. Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Pentium típusú számítógép (15 db)
- Monitor (SVGA) (15 db)
- Billentyűzet (15 db)
- Egér (15 db)
- CD meghajtó 40x (3 db)
- Hangkártya + hangfal (3 db)
- Modem 56Kbit (1 db)
- Tintasugaras nyomtató (1 db)

Fali tablók:

- A számítógép belső felépítése (IBM - 02)
- Az input-output eszközök csatlakoztatása
- A billentyűzet.

Alapvető programok:

- WINDOWS 98 vagy 2000
- OFFICE 97 vagy 2000

15. A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal
- 5.-8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához
- 5.-8. osztályos írásvetítő fólia-sorozat a környezetismeret és a földrajz tanításához
- Közvetgyűjtemény
- 5.-8. osztályos táblai vak-térképsorozat.
- Hőmérő (15 db)
- Iránytű (15 db)
- Térképjelek

- Magyarország térképe (falitérkép)
- A Föld éghajlata (falikép).
- A Föld természetes növényzete (falikép)
- A Föld domborzata (falitérkép)
- Földgömb (10 db)
- Terrárium
- A Föld felszíne (dombortérkép)
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával (falitérkép)
- A Föld forgása és keringése (falikép)
- Afrika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete (falitérkép)
- Afrika domborzata (falitérkép)
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata (falitérkép)
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ázsia domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa országai (falitérkép)
- Észak-Európa (falitérkép)
- Kelet-Európa (falitérkép)
- Ázsia domborzata (falitérkép)
- Közép-Európa (falitérkép)
- A Kárpát-medence domborzata és vizei (falitérkép)

16. A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Írásvetítő fólia-sorozat (fizika 6-8. osztály)
- Mágneses rúdpár fatokban
- Táblai mágnes 25 mm-es
- Videofilmek
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat)
- SI mértéktáblázat (falikép)
- Mágneses készlet (komplett)
- A naprendszer (tabló)
- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz 10 db)
- Mikolacsó (10 db)

- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz 10 db)
- Nyomás, sűrűlődas vizsgálatára alkalmas eszközkészlet (25 db)
- Rugós erőmérő (25 db)
- Kétkarú emelő (5 db)
- Karos mérleg, súlysorozattal (5 db)
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet (1 db)
- Kétütemű motorminta (1 db)
- Négyütemű motorminta (1 db)
- Áramátalakító (1 db)
- Csengő reduktor (1 db)
- Dugaszos ellenállászekrény (1 db)
- Generátor minta (1 db)
- Elektromotor és generátor (4 db)
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet, 1 db)
- Transzformátor modell (2 db)
- Mérőműszer (Voltax) (25 db)
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására (25 db)
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet (25 db)
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel) (2 db)
- Prizmatartó (1 db)
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára (15 db)

17. A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Biológiai egységcsomag
- Bonctű
- Csírázató
- Diapozitívek az 5.-8. osztályos biológia tanításához
- Kézi nagyító (15 db)
- Metszettároló
- Mikroszkóp
- Szilvafa virága (modell)
- Burgonya virága (modell)
- Sertés koponya.

- Juh koponya
- Madár csontváz
- Emlős csontváz
- Fogtípusok
- Lábtípusok
- Oktatóablak, faliképek, falitablók
- Szarvas v. őzágancs
- Hal (csontváz)
- Béka (csontváz)
- Fűrge gyík (csontváz)
- Nemzeti parkjaink (falitérkép)
- Metszetek
- Emberi csontváz
- Koponya
- Emberi torzó
- Emberi nyelv fogakkal (modell)
- Szív-modell
- Szem (modell)
- Hallás és egyensúly szerv (modell)
- Emberi fejmetszet
- Az egészségtan tanítását segítő felszerelések és taneszközök: videofilmek

18. A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső (50 db)
- Főzőpohár (25 db)
- Óraüveg (10 db)
- Borseszégő (10 db)
- Kémcsőfogó (10 db)
- Vasháromláb (8 db)
- Azbesztháló (8 db)
- Vízbontó készülék (1 db)
- Kalotta molekulamodell (1 garnitúra)
- Pálcika modell (1 garnitúra)
- Mágneses atommodell (1 garnitúra)

- Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl) (3 db)

Fali tablók:

- Atomok elektronvonzó képessége
- Fémek jellemerőségi sora
- Periódusos rendszer

21. A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ugródomb (1 db)
- Magasugrómérce fém (1 pár)
- Magasugróléc (1 db)
- Maroklabda (10 db)
- Súlygolyó (3 kg)
- Tornaszekrény
- Dobbantó (1 db)
- Tornaszámoly (4 db)
- Medicinlabdák (20 db)
- Ugrálókötél (20 db)
- Kézisúlyzók (10 db)
- Mászókötel (10 db)
- Kosárlabda (15 db)
- Kézilabda (5 db)
- Futball-labda (5 db)

Környezeti és egészségnevelési program

A Bajza Utcai Általános Iskola Környezeti és egészségnevelési programja 2004.

I. A környezeti és egészségnevelési program elkészítésének alapjai

1. Deklaráció

- A program a Bajza Utcai Általános Iskola **iskolapolgárai részére** készült (tanulók, pedagógusok, szülők, segítők).
- A program alapvető **célcsoportját iskolánk tanulói** képezik, hiszen a program elsődlegesen róluk, az ő felkészítésükről, segítségükről, védelmükről, mindennapjainkról, életmódjukról szól.
- Megvalósítása alapvetően az **iskolai élet színterein** történik, azonban, ha a körülmények megkívánják, kilépünk az iskolai falai közül.
- A programhoz felhasználjuk a korábban kialakított **módszertani** eszköztárunkat, kiegészítve a tanfolyamokon szerzett új ismereteinkkel. Használjuk az intézmény tereit, eszközeit, pedagógiai- és segítő hálózatát, ha szükséges élünk az intézmény jogi lehetőségeivel.
- **Kapcsolatot** alakítunk ki olyan intézményekkel, szervezetekkel, amelyek drog-prevenációs, egészségnevelési és környezeti nevelési munkánkat, a mi kompetenciánkat meghaladó módon segíthetik.
- A program végrehajtója alapvetően a képzésben részt vett **pedagógusok** köre, az iskola nevelőtestülete, védőnők, orvostanhallgatók
- A fentiek a pedagógiai program 11/2. 1. 3. valamint a közoktatási törvény egészségnevelési előírásai alapján valósulnak meg

2. Törvényi háttér

A Pedagógiai Program mellékletei tartalmazzák.

3. Helyzetelemzés, helyzetkép

3. 1. Az iskola épülete

Az iskola a diákok és a tanárok munkahelye. Minthogy az iskola elsődlegesen nevelőintézmény, a környezeti nevelés szempontjából nagyon fontos. Az iskola értékrendszert alakít, beleértve a környezeti értékeket is. Egészségügyi, higiénés helyzete általában kívánnivalót hagy maga után, pedig a gyerekek esetében nagyon fontos egyrészt azért, mert fejlődésben lévő szervezetekről van szó, másrészt, pedig azért, mert akár egész életre kiható egészségügyi-higiéniai szokások megalapozása történik itt. Az iskola környezeti üzenetének az a legmélyebb lényege, hogy az élhető jövő kialakítása végső soron nevelési kérdés.

Az épület felújító karbantartása már égetően szükséges: falak, nyílászárók javítása, cseréje, szellőztetés megoldása, mellékhelyiségek berendezéseinek használhatóvá tétele, a beépített bútorzat égető szükségessége a folyosókon, életkori sajátosságnak megfelelő ergonomikus ülőbútorok beszerzése a jelenlegiek helyett.

3. 2. Erőforrások (személyi, anyagi)

Iskolánk sok éve megalapozott hagyományokra épülve végzi nevelő munkáját. Tanárai készek a folyamatos megújulásra. A tantestület egészségnevelési előadások és tanfolyamok sorozatán vett részt.

Programjaink megvalósítását külső kapcsolataink is segítik:

- Megyei Rendőrfőkapitányság – Pályázaton nyert mentálhigiénés és drogprevenációs program
- A kerületi pedagógiai szolgáltató a TPSZI munkatársai által szervezett programok, versenyek
- Állatkert programjai
- DÖK
- családgondozói hálózat
- segítőközpontok (mentálhigiéné, pszichológus, védőnők)
- volt tanítványaink, kortárs oktatóként segítik munkánkat
- tanárok és a szülők harmonikus együttműködése.

II. Jövőkép, alapelvek, célok

1. Az iskola jövőképe

Művelt, környezettudatos, egészséges, problémákra nyitott állampolgárokat nevelünk.

Diákjaink és dolgozóink figyelnek az intézmény energia- és vízfelhasználására, csökken a keletkezett hulladék mennyisége. Diákjaink kezdeményező szerepet játszanak a környezettudatos szemlélet elterjesztésében a településen. A szülők azért választják majd intézményünket, mert a diákok harmonikusabb, stresszmentesebb körülmények között tanulnak.

2. Célok, feladatok

A környezettudatos állampolgárrá nevelés érdekében, ki kell alakítanunk:

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást és életvitelt
- a környezet értékei iránti felelős magatartást
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzését
- globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét
- tudatos, kritikus és környezettudatos fogyasztói magatartás elsajátítása

A célok eléréséhez az alábbi készségek kialakítása és fejlesztése szükséges:

- alapműveltségi készségek (értő olvasás, beszéd, figyelem)
- problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet
- problémaérzékenység
- kreativitás
- vitakészség
- konfliktuskezelés és megoldás
- értékelés és mérlegelés készsége

A környezeti nevelés során fontos szempont:

- a természet közelség
- az élet közelség
- a munkálkodás – alkotás – önkifejezés, mert *egy élmény felér ezer képpel*

Az iskola környezeti és egészségnevelési szemlélete

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink egységes egészségesen lássák a természetet és benne az embert. Megtanítjuk Őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük lévő összefüggéseket.

Konkrét célok:

Hagyományok ápolása és a szaktárgyi célok megvalósulása

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat, és az alkalmazni kívánt módszereket	Átdolgozott tanmenetek, több környezeti nevelési tartalom a tanórákon
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában	Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése	Teremértékelő bejárások, szelektív hulladékgyűjtés, alumínium dobozok, papír gyűjtése	Javul az iskola tisztasága
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések	Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő összeg
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az önálló ismeretszerzés képességét, megalapozva ezzel az életen át tartó tanulást (life long learning)	Szakkönyvek, folyóiratok, Internet stb.	Egyre több gyerek tudja használni a szakirodalmat és az Internetet.

III. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

1. A környezeti és egészségnevelés szinterei:

1. Tanórákon:

- kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások a természettudományos tantárgyak megfelelő fejezeteiben.
- keresztantárgyainkban: Egészségtan 6. és 8. osztály,
Hon- és népismeret 5. osztály
Etika 7. osztály
Dráma 5. osztály
- osztályfőnöki órákon: Mentálhigiénés és drogrevenációs program, 5-8. évfolyam;
Egészségnevelési programok, 1-8. évfolyam

2. Tanórán kívül:

- rendhagyó órákon (állatkert, terrárium, múzeum, hulladékkezelő stb)
- tanulmányi kirándulásokon
- erdei iskolában (természetismeret és biológia tananyaghoz kapcsolódóan évf.-ként, Dunabogdányban)
- tanulmányi versenyeken
- vándortáborokban, nyári táborozásokon, természetjárásokon,
- üzemlátogatásokon (Vízmű)
- „akciókon”: pályázatok, kiállítások,
- szakkörökön,
- „jeles napokon”: iskolatakarítás, DÖK-nap

2. Módszerek

A környezeti és egészségnevelés és fogyasztóvédelem összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

Alkalmazott módszerek:

- Élményalapú, tapasztalatközpontú ismeretszerzés, interjú és riportkészítés
- Médiák figyelése, elemzésük, reklámok elemzése
- Játékok: szituációs és drámajátékok(eladói és vásárlói érdekek)

- Modellezés (főként alsó tagozaton)
- Művészi kifejezés,
- Megbeszélés, vita,
- Kiselőadások, gyűjtő munkák.

3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.1. Helyi értékek és problémák megjelenése a tanórai tevékenységben

Az egyes tantárgyak kiemelt környezet- és egészségnevelési lehetőségei

Tágabb környezetünk a környezeti- és egészségnevelésben

Fogyasztóvédelem alapelveinek megismerése és elsajátítása osztályfőnöki és a többi tantárgy keretében.

Tantárgy	Téma	Cél
Földrajz, 8. o.	Földtörténeti korok, az emberi beavatkozás hatásai	Környezetünk megismerése, megóvása, természeti-társadalmi folyamatok hatásai, eredményei
Biológia, 6-7. o.	A földi élővilág általános jellemzése. Az életközösségek pusztulásának okai, védelmük jelentősége a földi élet és az ember szempontjából. A forró övezet: az őserdők pusztulása és védelme, az elsivatagosodás. A mérsékelt övezet: a lomberdők, a füves puszták, a tajga és védelmük. A hideg övezet: a tundra, sarkvidék és védelmük. Tengerek: életközösségek, szennyezés megelőzés és öntisztulás. Rendszerezés: különböző élőlénycsoportok jelentősége és védelme, táplálékláncok	Ökológiai gondolkodás kialakítása, ok-okozati összefüggések, környezet- egészségügyi problémák megismerése
8. osztály		A mozgásszegény életmód következményei. A légzőszervekre ható környezeti ártalmak, a dohányzás káros hatásai. Az egészséges táplálkozás.
Osztályfőnöki órák	A hely, ahol élünk	Közösségi életre nevelés
Rajz		Érzelmi, esztétikai nevelés, vizuális nevelés
Etika, 7. o.	Értékeink	Személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban
Magyar		Tájnnyelv, köznyelv, irodalmi nyelv egymásra hatása, disputa, pozitív érzelmi és intellektuális közeledés a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával, drámajátékok

Történelem		Helyi történelmi értékek, hagyományok tisztelete, állam és társadalom felelőssége és feladata a problémák elhárításában, csökkentésében
Matematika	<p>Statisztikák készítése, értelmezése. Táblázat-, grafikonkészítés. Átlagszámítások. Kalóriaszámítás. Pénz megtakarítási lehetőség a családban: pl. otthoni, éttermi étkezés összehasonlítása, menühöz való árának becslése, megtudakolása. Mérések teremben, udvaron. Számítások környezet szépítéssel, védelemmel kapcsolatban: pl. Mennyibe kerülne az iskola udvarának „zöldebbé” tétele? Hány tanuló tartózkodhat a teremben, ha fejenként 3 köbméter levegőre van szükség stb.</p>	<p>Cél: a tanulókat körülvevő konkrét környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megismertetése; adatok gyűjtése környezetünkől; matematika a természettudományokban. A matematikaoktatásba beépíthető sok környezeti nevelést szolgáló példa, amely a valóságból indul ki, absztrakt gondolkodással, számításokkal folytatódik, végül az eredmények és a tapasztalatok összevetésével fejeződik be.</p>
Idegennyelv		Nemzetközi felelősség a környezettel szemben, külföldi példák elemzése
Fizika, 6-8.	<p>Energia, munka, hő</p> <p>Az elektromos áram.</p>	<p>Égés okozta környezeti károk. Az egyes elektromos fogyasztók, háztartási gépek teljesítményének, fogyasztásának megállapítása. Az energiatakarékosság globális stratégiai jelentősége. Az energiatakarékosság hétköznapi, gyakorlati megvalósítása. Környezeti változások magyarázata, fizikai törvényszerűségek, élőlények életjelenségei közti összefüggések, erőforrások</p>

Kémia, 7-8. o.	<p>A környezet terhelését csökkentő lehetőségek a mindennapi életben. Szervetlen anyagok a természetben és a mindennapokban.</p> <p>Talaj: Na, CaCO₃, K, Mg, Si stb.</p> <p>Víz: keménység, vízkő, savasság.</p> <p>Építkezések anyagai.</p> <p>Korrózióvédelem .</p> <p>Környezeti kémia: energiagazdálkodás, tüzifa, természetes és mesterséges szenek, kőolaj, földgáz, atomenergia, elektromos áram. Megújuló energiahordozók, energiatakarékosság.</p> <p>Levegőszennyezés: üvegházhatás, savas eső, szmog.</p> <p>Vízszennyezés, kémhatás, iontartalom, szerves szennyeződés, szennyvíz és tisztítása.</p> <p>Tápanyagok, vitaminok.</p> <p>Élelmiszeradalékok(E-számok), háztartási és egyéb vegyszermaradékok tudatos használata, tárolása „megsemmisítése”.</p> <p>Műanyagok.</p>	<p>Cél: fel kell hívni a figyelmet, hogy a kémiai ipar jelentős környezetkárosító, és potenciális környezetvédő.</p> <p>A talajt szennyező kemikáliák, savas esők eredete és hatása.</p> <p>Ki kell fejleszteni a tanulóknál az anyag- és energiatakarékosságnak mint a környezetvédelem egyik hatékony módszerének a szemléletét.</p> <p>Ismerjék meg az elterjedt vegyszereket, ezek élettani hatásait. Tudatosítani kell a tanulóknál, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.</p> <p>A műanyagok lebomlási ideje 300 év, műanyag flakonok, pillepalackok környezetterhelése,. Szelektív hulladékgyűjtés, nem megoldott Mo-n, ezért a megelőzésnek van jelenleg nagyobb szerepe!</p>
Ének		A természet zenei ábrázolása
Testnevelés		Nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, a környezetszennyezés az egészségre veszélyes, egészség és környezet

		komplexitása
Technika 5-8.		Cél: annak megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre. Bemutatni a fenntartható fejlődés összefüggéseit, követelményeit, a problémák rendszerét és lényegét átlátó környezetgazdálkodást. A technikai nevelés alkalmas a környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatására.

3.2. Hagyományos tanórai foglalkozások kiemelt környezeti és egészségnevelési lehetőségei az egyes évfolyamokon

1. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség			
Szociális egészség			
Életet veszélyeztető tényezők			
Szeretet, szerelem, szex			
Élettechnikák			
Környezetünk védelme			

2. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség			
Szociális egészség			
Életet veszélyeztető tényezők			
Szeretet, szerelem, szex			
Élettechnikák			
Környezetünk védelme			

3. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség			
Szociális egészség			

Életet veszélyeztető tényezők			
Szeretet, szerelem, szex			
Élettechnikák			
Környezetünk védelme			

4. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség			
Szociális egészség			
Életet veszélyeztető tényezők			
Szeretet, szerelem, szex			
Élettechnikák			
Környezetünk védelme			

5. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség	A serdülés alapvető testi és lelki folyamatainak megismerése. Fokozott törekvés az egészség megővésére.	ismerje a serdülés fizikai megjelenéseit tisztában legyen a menstruáció és magömlés eseményével, okával fejlettségi fokának megfelelően változtasson tisztálkodási szokásain a táplálékpiramisnak megfelelően képes legyen étrendjét összeállítani törekedjen a rendszeres sportolásra	A serdülőkor fizikai változásai; a másodlagos nemi jelleg kialakulása A serdülő tisztálkodása Egészséges táplálkozás, zsír és cukor fogyasztása, táplálékpiramis II. A sportolás fizikai és pszichikai hatásai
Szociális egészség	Tudatosan vállalt együttélési szabályok betartása. Jogok és kötelességek ismerete.	ismerje a családtagok jogait és kötelességeit ismerje a tanuló jogait és kötelességeit lássa be, hogy az egyén szabadsága a közösséggel harmóniában valósulhat meg gyűjtsön ismereteket a felnőttek jogaival, kötelességeivel kapcsolatban	Jogok és kötelességek a családban Jogok és kötelességek az iskolában A házirend Felnőttek jogai és kötelességei Alapvető erkölcsi szabályok

Életet veszélyeztető tényezők	Nyíltan beszélni a kábítószerrel, a fogyasztás okairól, következményeiről, a tanuló önmagát és társait védő magatartásáról. A tömegközlekedés írott és íratlan szabályainak betartása.	tudja a gyermek, hogy hol kínálhatják droggal ismerje a fogyasztás következményeit érzelmi és értelmi alapon utasítsa el a fogyasztást tartsa be a tömegközlekedés szabályait, viselkedjen kultúráltan	A kábítószerrel szemben Hogyan mondjunk nemet? Viselkedési szabályok közlekedési eszközökön
Szeretet, szeretet, szerelem, szex	A prepubertás érzelmi hullámzásainak helyes értelmezése. A szexuális kíváncsiság kielégítése.	ismerje meg a kamaszkort, megelőző feszültségeit és találja meg a levezetés módjait tudományos alapon elégítse ki szexuális kíváncsiságát fogadja el a másik nem iránti vonzalmát ismerje meg a szexualitás szélsőséges, számára veszélyes megnyilvánulásait	A lányok ingerlékenysége, a fiúk agresszivitása A szexualitás megnyilvánulása napjainkban Aki tetszik nekem Szexuális szélsőségek
Élettechnikák	Külső és belső tulajdonságok tudatos vállalása. Olyan problémamegoldó stratégia elsajátítása,	reális önértékelés füllentés és hazugság fogalmának ismerete felelősség és felelőtlenység fogalmának ismerete	Ki vagyok én? Miért, kiért vagyok felelős? Megoldások és következményeik Relaxációs

	mellyel több megoldás közül az egyén számára a legjobbat képes kiválasztani. Relaxációs gyakorlatok megismerése.	keresse a problémák megoldásának alternatíváit, elemezze a döntést és a következményeit keresse a számára legeredményesebb relaxációs gyakorlatot	gyakorlatok
Környezetünk védelme	Közvetlen környezetünk megismerése	Ismerje a talaj keletkezését és védelmét Ismerje az időjárás és éghajlat elemeit és az időjárás jellemzőit. Ismerje a zöldséges kert növényeit és állatait. Tudja, hogy összefüggés van az élőlények környezete, testfelépítése és életmódja között.	Otthon Zöldséges és gyümölcsöskert. Piac. Lakókörnyezet. Iskola.
Fogyasztóvédelem	Fogyasztási szokások megismerése	A kívánság és szükséglet között tudjon különbséget tenni	Táplálkozási szokások. Egészséges ételek(lásd fent)

6. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség	A szakemberek és ne a reklámok befolyásolják az egészség érdekében hozott döntéseket. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac és a reklám szerepét. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét. Vendégváró szokások megreformálása.	szakemberrel kezeltesse bőrét ismerje a gyorsétkezdék kínálatát egészsége szempontjából is orvos tanácsára használja a reklámozott gyógyszereket ismerkedjen a „természet patikájával” kritikával fogadja a reklámozott élelmiszereket, kozmetikumokat	Bőrápolás a serdülőkorban Gyorsétkezdék Reklámozott gyógyszerek, vitamintabletták, élelmiszerek, kozmetikumok A természet patikája Vendégvárás az egészség megóvása jegyében
Szociális egészség	A kornak, helynek eseménynek megfelelő illemszabályok ismerete, alkalmazása a sikeres életvezetés érdekében.	ismerje a kapcsolatteremtés szabályait ismerje a különböző helyeknek megfelelő viselkedési normákat tudjon viselkedni más nemével tudjon viselkedni különböző korú emberekkel	Köszönés, bemutatkozás, telefonálás, levélírás Moziban, színházban, múzeumban, templomban Viselkedés lányok és fiúk között Kapcsolat felnőttekkel

Életet veszélyeztető tényezők	Olyan személyiségjegyek kialakítása, melyek révén nem a drogfogyasztásban látják a problémák megoldását.	ismerje a drogfogyasztásra hajlamosító tényezőket tudjon a test és lélek kölcsönhatásáról ismerje a drogok szociális, erkölcsi hatását törekedjen pozitív gondolkodásra	Milyen tényezők csábítanak drogfogyasztásra? Az önmagával és környezetével harmóniában élő ember tulajdonságai A drogfogyasztás szociális és erkölcsi hatása Az egészségvirág - bevezetés az egészség filozófiájába
Szeretet, szerelem, szex	A serdülés korának, a személyiségfejlődés legviharosabb időszakának pozitív átélése	igyekezzen érzelmeit reális mederben tartani pozitívan élje meg önállósulási törekvéseit törekedjen problémáinak indulatmentes kezelésére keresse a biztonságot nyújtó, pozitív értékeket, hordozó kapcsolatokat tudja, hogy a biológiai érés különböző ütemű	A számomra legfontosabb emberek Mire vagyok képes? Önállósulási vágyak, kísérletek 15 év múlva Események és érzelmek összhangja Kapcsolatteremtés az ellentétes nemmel. Figyelemfelkeltés, ismerkedés
Élettechnikák	A harmonikus életvezetést veszélyeztető tényezők felismerése. Tudatos törekvés az életminőség javítására.	képes legyen a veszélyt érzékelni tudatosan erősítse testi, lelkei stabilitását fogadja el adottságait,	Edzett vagyok Bátorság, hősködés, gyávaság Mi befolyásol döntéseimben?

		lehetőségeit, ha nem változtathatók meg ismerje fel az emberi tényezőket a döntéshozásban törekedjen asszertív viselkedésre	Magabiztos, önérvényesítő magatartás, asszertivitás
Környezetünk védelme	Hazánk természeti értékeinek megismerése.	Ismerje meg hazánk nagytájait, Nemzeti Parkjaink természeti értékeit	Városunk Budapest Hazánk élőhelyei és életközösségei: erdő, víz, vízpart.

7. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség	Az egészség normáinak megismerése. Tudatos felkészülés az egyén testi-lelki egyensúlyának megvalósítására. Az egészséges életre törekvő család.	tudja alkalmazni a munka, pihenés megfelelő arányait ismerje saját szervezetének terhelhetőségét	A helyes életvitel hatása a szervezetre A munka és pihenés aránya, alvásszükséglet A helyes étrend tudatos kialakítása, táplálékpiramis III.
Szociális egészség	A környezet hatásainak (információinak) optimális feldolgozása az egyén és környezete számára. A pozitív példakép kiválasztása. A reklámok helyes értelmezése. A termékek tudatos kiválasztásánál legyen tekintettel az egészség, minőség és gazdaságosság szempontjaira	tudjon helyesen választani a médiák információáramlata közül ismerje meg az ember és környezete kapcsolatát, óvja és védje értékeit tudja szabadidejét kultúrátlan, egészségesen eltölteni legyen képes életvitele tudatos alakítására tudja és alkalmazza az elvárt viselkedési szabályokat	A környezeti információk kritikus feldolgozása Az ember és környezetének kapcsolata Sokoldalú szabadidős tevékenység kialakítása, megvalósítása A helyes életvitel kialakítása, a pozitív, negatív környezeti hatások figyelembevételével

Életet veszélyeztető tényezők	A káros szenvedélyek ismerete és elutasítása.	legyen tisztában a szenvedélybetegség fogalmával tudja, hogy a szenvedélybetegségek függőséget okoznak ismerje a droghasználó életminőségét tudja mit jelent a drogfogyasztás és a közösség kapcsolata legyen érték a „nemet mondás művészete” tudja értelmezni az ember-média-drogok kapcsolatát	A drogok fajtái és hatásai A droghasználat stádiumai A drogok erkölcsi hatása az emberre A drog és a személyiség megváltozása A médiák, mint információközvetítők pozitív és negatív hatásai Mit tegyek, ha bajba kerülök?
Szeretet, szerelem, szex	Az érzelmi attitűdök szerepe a társas kapcsolatban.	vállalja a másik nem iránti vonzalom szépségét tudjon különbséget tenni a szexuális vonzalom és a szerelem érzése között vállaljon felelősséget a társas kapcsolataiban ismerje a nemek szerepét az érzelmi kapcsolatokban	Érzelmi motivációk az ember életében A szerelem szépsége Pozitív párkapcsolatok A férfi-női szerep elemzése
Élettechnikák	Pozitív értékrend kialakítása. Az önálló döntésekkel járó felelősség vállalása. A kortársközösséggel való együttműködés.	tudjon általános emberi értékek alapján önmagáról kritikus jellemzést adni ismerje fel a férfi-női lelki alkat különbözőségeit legyen tudatában annak, hogy a családról való leválás és az önállósulás	Önismeret: Kritikai gondolkodás, Milyen vagyok? Önjellemzés általános emberi értékek tükrében Férfi-női lelki alkat Az önállósulás A döntéshozás

		<p>természetes személyiségfejlődési folyamat ismerje meg az önálló döntéshozás lépéseit; tudja, hogy ez kockázatvállalást is jelent próbálja meg feltárni önmagában a stressz helyzetek kiváltó okait ismerje az aktív-passzív pihenés fogalmát és formáit</p>	<p>lépéseinek alkalmazása különböző helyzetekben (pl. függőségek, pályaválasztás) Kockázatvállalás és annak következményei Stressz helyzetek kiváltó okainak felismerése Aktív és passzív pihenés formái</p>
Környezetünk védelme	<p>A globalitás és az egyén szerepének felismerése a környezet védelmében. Az emberi életvitel és fogyasztás környezetterhelő területeinek ismerete.</p>	<p>Ismerje fel a különböző emberi tevékenységek összekapcsolódó hatásait a természetre és az egyén lehetőségeit a környezet védelmében.</p>	<p>Hazánk helye Európában. „Mi lesz veled emberiség?”</p>

8. évfolyam	Cél	Követelmény	Tananyag
Fizikai egészség	Az egészség normáinak megismerése, az ember normális biológiai funkcióinak megalapozása: egészség, életmód, táplálkozás, szexualitás. A megelőzés, felismerés, rehabilitáció kapcsolatrendszerének megismerése.	ismerje az ideális testtömeget, megőrzésének lehetőségeit ismerje a táplálkozásnak a szervrendszerekre gyakorolt pozitív, negatív hatását tudja, hogy a testi és lelki jelenségek egymással szoros kapcsolatban vannak tudja, hogyan és mit tehet az emberi szervrendszerek megóvásáért	A testépítés, mesterséges készítmények hatása a szervezetre A családi táplálkozási szokások összevetése a táplálékpiramissal A szervrendszerek elváltozásai: kültakaró, mozgás, légzés, keringés, táplálkozás, kiválasztás, immunrendszer, hormonrendszer, idegrendszer, érzékszervek, szaporodás A külső esztétikuma: alak, testtartás, testsúly, öltözködés, személyi higiénia
Szociális egészség	Az igazi nemzeti tudat, öntudat kialakítása. A munka minőségének megismerése, a jó és rossz munkatársi kapcsolatokról véleményalkotás. Szabadidő kultúrált eltöltése.	ismerje meg a haza és a hűség fogalmát ismerje, ápolja, becsülje hazája múltját, művészetét, építse tovább értékeit legyen fontos számára a munka tisztelete tudjon különbséget	Haza és hűség Történelmi múlt a művészetekben Hagyományok őrzése, ápolása, továbbépítése

		<p>tenni európaiság és magyarság között maradjon hű nemzetéhez akkor is, ha nem értékelik egyéni tehetségét tudja, hogy az egyén értékein keresztül az emberiséget, a nemzetet teheti nagygyá</p>	
<p>Életet veszélyeztető tényezők</p>	<p>A szenvedélybetegségek megelőzése és a segítségkérés lehetőségei</p>	<p>ismerje a káros szenvedélyek egyénre és társadalomra gyakorolt hatásait legyen képes megvédeni magát a káros szenvedélyektől ismerje a „segítségkérés” formáit, módjait ismerje a függő ember életkilátásait</p>	<p>A drog és az AIDS A szenvedélybetegek és a társadalom A függőségek ismerete, hatása az egyénre, szűkebb, tágabb környezetére A pszichikai és fizikai függés</p>
<p>Szeretet, szerelem, szex</p>	<p>Ideális családkép kialakítása.</p>	<p>tudja, hogy a család a társadalom legkisebb közössége,</p>	<p>Az ideális család A család, mint intézmény változásai a történelem során Szeretet és hűség a családban Egészség, betegség a családban</p>

		<p>amelynek legfontosabb kohéziója a szeretet és hűség tudja, hogy a család minden tagja egyenrangú, felelősséggel tartoznak egymásnak ismerje a családi munkamegosztást, abban vállaljon szerepet legjobb tudása szerint</p>	
Élettechnikák	<p>Felelősségteljes döntés a pályaválasztás során. Önismeret és emberismeret szerepe az emberi kapcsolatokban, sikeres életvitelben.</p>	<p>törekedjen önmaga helyének megkeresésére a makro és mikro-társadalomban tudatosan törekedjen értékrendjének folyamatos fejlesztésére készüljön fel a felelősségteljes döntéshozásokra, különös tekintettel a pályaválasztásra</p>	<p>Ki vagyok én? Gyerek vagy felnőtt? A pubertáskor nagy kérdései Hogyan építem önmagam szellemileg és lelkileg? Felelősségteljes döntés a pályaválasztásban Rossz és jó döntések lehetséges következményei Stresszhelyzetek feloldása lazítással</p>

<p>Környezetünk védelme</p>	<p>Legyen képes a mindennapok során a környezetkímélő anyagok és módszerek kiválasztására és balesetmentes használatára. Igyekezzen magatartásával a környezetkárosítást elkerülni, megelőzni.</p>	<p>Törekedjen az egyén mikro és makro környezetének megóvására. Sajátítson el olyan technikákat, melyek segítségével képes lesz életének fontosabb momentumait előrelátóan tervezni.</p>	<p>Megújuló és nem megújuló környezetünk A víz és a levegő védelme Energia és vegyszerek a háztartásban.</p>
-----------------------------	--	--	--

3.sz. melléklet

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS

Mit tartalmaz a szöveges értékelés?

- Tartalmazza, hogy milyen mértékű a tanuló fejlődése önmagához képest a tantervi követelmények alapján.
- Megfogalmazza benne a tanító, hogy a gyermek milyen ismereteket sajátított el, és hogy mely területeken vannak hiányosságai.
- Feltárja a tanuló képességeinek, készségeinek fejlődését (pl. figyelem, megfigyelő képesség, kreativitás, stb.).
- Tájékoztat a tanulónak a tantárgyhoz fűződő viszonyáról (pl. érdeklődés, aktivitás, szorgalom, kitartás).
- Kitér a tanuló szociális kapcsolatainak alakulására (viselkedés, együttműködés, vitakészség, stb.)
- Megfogalmazza, hogy milyen a gyermek feladatvégzése különböző feladathelyzetekben, munkaformákban (önállóság, önellenőrzés, munkamegosztás, szervezés, alkalmazkodás, stb.).
- Irányt mutat a továbbfejlődésre.
- Szöveges értékelést 1.- 4. osztály félévéig adunk félévben és év végén.

A tanuló magatartásának értékelése

- Viselkedése az iskolában és az iskolán kívül (pl. múzeumlátogatás, színház, kirándulás, stb. alatt).
- Fegyelme a tanórákon és a tanórán kívül (pl. óraközi szünetekben, napköziben).
- Társas kapcsolatai (az osztálytársaihoz és a felnőttekhez is).
- Környezetének alakítása, védelme.
- Feladatvállalása az osztályközösségben, azok ellátása.

A tanuló szorgalmának értékelése

- Tanórai aktivitása, figyelme.

- Többlemunkák vállalása.
- Felszerelésének megléte, rendben tartása.
- Házi feladatainak elkészítése.
- Kötelességtudatának fejlődése.

Tantárgyi értékelés

- A tanuló teljesítményének alakulása a tantárgy sajátosságaiból adódóan, a tantervi követelmények tükrében.
- Ismereteinek, képességeinek fejlődése.
- Kimagasló teljesítményének értékelése.
- Erőfeszítése a képességeinek megfelelő teljesítmény elérése érdekében.
- A tantárgyhoz fűződő viszonya, érdeklődése, aktivitása, szorgalma.
- Rendszeres felkészülése az órákra.
- Feladatvégzése önállóan, csoportban.
- A tanítói segítségkérés mértéke önálló feladatvégzés közben.
- Az önellenőrző képességének szintje, fejlődése.
- Javaslatok a továbbhaladásra, a meglévő hiányosságok pótlására.

Tantárgyanként, évfolyamonként az értékelés szempontjai.

Ezeket figyelembe véve a tanító mondatokba foglalva megfogalmazza a szöveges értékelést. Természetesen kiegészítheti mással is véleményét.

1. osztály

Olvasás

- hangképzés
- beszéd
- szókincs
- betűfelismerés
- hangos olvasás (betűzve, szótagolva, szóképekben, szólamokban vagy folyamatosan)
- hangerő
- tempó
- versmondás
- szövegértés
- órai aktivitás

Írás

- ceruzafogás
- betűelemek vázolása
- betűk írása
- írásképe
- munkafüzet, füzet külalakja

Matematika

- számjegyek felismerése

- számjegyek írása
- számszomszédok felismerése
- páros és páratlan szám fogalma
- műveleti jelek használata
- számok bontása
- műveletek felismerése
- műveletek végzése
- számsorok megoldása
- egyszerű szöveges feladat megoldása
- eszközök használata
- füzet külalakja
- logikus gondolkodás
- munkatempó
- órai aktivitás

Környezetismeret

- a család tagjai
- irányok
- a gyalogos közlekedés
- évszakok, azok jellemzői
- hónapok, napok, napszakok
- az ember fő testrészei
- érzékszervek

- az egészség feltételei
- tisztálkodás
- a tankönyvcsalád által meghatározott egyéb témák ismerete
- gyűjtőmunka
- órai aktivitás

Ének

- érdeklődés
- dallaméneklés
- ritmikai érzék
- kotta olvasása, írása
- órai aktivitás
- *ezen felül a két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *csoportos részvétel az angol dalok, mondókák éneklésében, illetve eljátszásában.*

Vizuális kultúra

- ábrázolási szint
- színérzékenység
- képi igény
- anyag/eszköz használat
- munkavégzés

- *ezen felül a két tanítási nyelvű osztályokban az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott utasítást és kérdés megértése, melyre cselekvéssel válaszadás*

Testnevelés

- mozgása
- feladatok megértése
- feladatok végrehajtása
- játékban való részvétel
- szabálytudat
- kitartás
- *a két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *szakkifejezéseket és eszközök neveinek ismerete*

Angol a két tanítási nyelvű osztályokban

- *egyszerű utasítások megértése, követése*
- *tananyaghoz kapcsolódó egyszerű nyelvi szerkezetű kérdéseket, közlések*
- *köszönés, köszönést fogadása idegen nyelven*
- *az anyanyelvtől eltérő hangot utánzása*
- *szavakat egyszerű mondatokat megfogalmazása*
- *gyermekversek, kiszámolók, mondókák ismerete, bemutatása*

2. osztály

Olvásás

- beszéd
- szókincs
- szóbeli kifejezőképesség
- hangos olvasás (pontosság, tempó, mondatvégi írásjelek érzékeltetése, hangsúly)
- tartalom elmondása
- szövegértés
- versmondás (pontosság, kifejezés)
- órai aktivitás

Nyelvtan – helyesírás – írás

- az írás rendezettsége
- az írás tisztasága
- írástempója
- másolás
- tollbamondás
- szótagolás
- betűrend
- mondatfajták felismerése
- a hibák javítása
- órai aktivitás

Matematika

- tájékozódás a százas számkörben
- számjegyek írása
- számszomszédok
- műveleti jelek használata
- műveletek végzése a százas számkörben (összeadás, kivonás, pótlás, szorzás, osztás)
- nyitott mondatok megoldása
- szöveges feladatok megoldása
- problémamegoldó gondolkodás
- munkatempó
- önálló munkavégzés
- mértékegységek alapszinten
- síkidomok felismerése, alkotása
- órai aktivitás

Környezetismeret

- élő- és élettelen anyagok
- testünk életműködései
- érzékszervek ismerete
- az erdő ismerete (szintjei, állat-és növényvilága, fás- és lágyszárú növények)
- az egészséges életmód
- gyűjtőmunka
- órai aktivitás

-

Ének

- érdeklődés
- dallaméneklés
- ritmikai érzék
- kotta olvasása, írása
- hangszer ismerete

ezen felül a két tanítási nyelvű osztályokban:

- *az angol dalokban, játékokban való részvétel*
- *a tanult dalok szövegének megértése, önállóan mozgással kísérése*

Vizuális kultúra

- ábrázolási szint
- színérzékenység
- képi igény
- anyag/eszköz használat
- *ezen felül az angol két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott utasítás, kérdés megértése, cselekvéssel válaszadás*
- *az ismert dolgokat képes idegen nyelven megnevezni*

Testnevelés

- mozgás összerendezettsége
- feladatok megértése

- feladatok végrehajtása
- játékban való részvétel
- szabálytudat
- kitartás
- *az angol két tanítási nyelvű osztályokban:*
 - *ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott utasításra, kérésre cselekvéssel válaszol.*
 - *ismert dolgokat megnevez*
 - *egy szóval vagy egyszerű mondattal válaszol a megfogalmazott kérdésekre*

Angol a két tanítási nyelvű osztályokban

- *legyen képes a hallott szöveget, mondatot megérteni*
- *reagáljon a hallott utasításokra*
- *tudjon a tanult témakörökben egyszerű kérdéseket feltenni*
- *ismert szöveg helyes felolvasása*
- *ismert szavakból álló szöveg másolása*
- *tollbamondás után az ismert szavak leírása*

3. osztály

Olvasás-fogalmazás

- szóbeli kifejezőkészség
- szókincs
- tartalom elmondás
- hangos olvasás folyamatossága
- olvasásának technikája (pl. betűkihagyás, betűtévesztés, újrakezdés, mást olvas)

- kifejező olvasás
- az olvasás tempója
- hangerő
- szövegértés
- versmondás
- szóbeli szövegalkotás
- írásbeli szövegalkotás
- tagolás, időrend
- órai aktivitás

Nyelvtan – helyesírás

- betűrend
- szótőkeresés
- toldalékolás szabályai
- magánhangzók és mássalhangzók időtartama
- mondatfajták felismerése
- elválasztás
- tanult szófajok ismerete
- tanult helyesírási szabályok alkalmazása
- tollbamondás utáni írás
- önellenőrzés, javítás
- másolás
- írástempó

- íráskép, füzetvezetés
- órai aktivitás

Matematika

- számfogalom az ezres számkörben
- kerekítés, becslés
- tanult műveletek végzése szóban
- tanult műveletek végzése írásban
- szabályjátékok megoldása
- nyitott mondatok megoldása
- szöveges feladatok megoldása
- mértékváltás
- geometriai ismeretek (síkidomok, testek felismerése, építése, terület számítása)
- órai aktivitás

Környezetismeret

- órai munka, érdeklődés
- kutatómunka
- élő környezetünk ismerete
- élettelen környezetünk ismerete
- az egészséges életmód
- közlekedés
- ünnepeink

- gyűjtőmunka
- *az angol két tanítási nyelvű osztály tanulói:*
- *a témakörök során felmerült angol kifejezések ismerete*
- *a felmerült témakörökkel kapcsolatos angol nyelvű válaszadás*
- *angol nyelvű teszt kitöltése*
- *angol nyelvű válaszadás a feltett kérdésekre*

Ének

- dallamfelismerés
- dallaméneklés
- ritmizálás
- kottaolvasás
- kottairás
- zenehallgatás

Vizuális kultúra

- ábrázolási szint
- színérzékenység
- képi igény
- anyag/eszköz használat
- *az angol két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *ismert dolgok idegen nyelven történő megnevezése*
- *ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott utasításra, kérésre cselekvéssel válaszolás*

Testnevelés

- mozgása
- szabálytartása
- feladatok megértése
- feladatok végrehajtása
- kitartása
- játékban viselkedése
- *az angol két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *ismert dolgok megnevezése*
- *a játékokban előforduló mondókák önálló elmondása*
- *ismert nyelvi eszközökkel kérdés megfogalmazása*

Angol a két tanítási nyelvű osztályokban:

- rövid, a témában tanult beszélgetés megértése
- válaszadás a tanult témakörökkel kapcsolatosan
- egyszerű mondatok alkotása
- olvasott szöveggel kapcsolatos feladatok megoldása
- ismert szavakból álló szöveg másolása

4. osztály

Olvasás – fogalmazás

- szóbeli kifejezőképesség

- szókincs
- tartalom elmondás
- olvasás folyamatossága
- olvasás technikája (betűkihagyás, betűbetoldás, újrakezdés, mást olvas)
- olvasás tempója
- kifejező olvasás, írásjelek érzékeltetése
- beszédtempóhoz közelítő hangos olvasás
- hangsúlyozás
- hangerő
- szövegértés
- versmondás, memoriter
- szóbeli szövegalkotás
- írásbeli szövegalkotás
- elbeszélés
- leírás
- tagolás
- órai aktivitás

Nyelvtan – helyesírás

- betűrendbe sorolás
- szótőkeresés
- toldalékolás
- nyelvhelyesség

- mondatfajták alkalmazása
- elválasztás
- tanult szófajok
- másolás
- tollbamondás
- önellenőrzés, javítás
- füzetvezetés, külalak
- órai aktivitás

Matematika

- számfogalom a tízezres számkörben
- kerekítés, becslés
- tanult műveletek végzése szóban
- tanult műveletek végzése írásban
- műveletek sorrendje
- szabályjáték
- nyitott mondat
- mértékváltás
- szöveges feladatok
- geometriai ismeretek (síkidomok, testek létrehozása, kerület, terület)
- problémamegoldó gondolkodás
- órai aktivitás

Környezetismeret

- órai munka, érdeklődés
- kutatómunka
- élettelen környezetünk ismerete
- élő környezetünk ismerete
- földrajzi alapismeretek
- Magyarország
- környezetvédelem
- órai aktivitás
- gyűjtőmunka
- *az angol két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *a tanult témakörökhöz kapcsolódó szavak ismerete idegen nyelven*
- *témakörönként 15-20 angol mondat elmondása*

Ének

- dallam felismerése
- dallaméneklés
- ritmizálás
- kotta olvasása
- kotta írása
- zenehallgatás

Vizuális kultúra

- ábrázolási szint
- színérzékenység
- képi igény
- anyag/eszköz használat

Testnevelés

- mozgás
- szabálytartás
- feladatok megértése
- feladatok végrehajtása
- játékszabályok ismerete
- játékszabályok betartása
- kitartás
- *Az angol két tanítási nyelvű osztályokban:*
- *a tanult kifejezésekre, utasításokra válaszadás*
- *rövid válaszok megfogalmazása*
- *ismert dolgokat megnevez*

Angol a két tanítási nyelvű osztályokban

- az idegen nyelvű óravezetés megértése
- köznyelvi normákkal beszélő anyanyelvi beszélő megértése
- információ kérése, adása
- tárgyak, jelenségek egyszerű leírása

- képekről, témakörökről néhány összefüggő mondat elmondása
- memoriterek
- információk keresése szövegből
- ismert szavakból, nyelvtani jelenségekből álló szövegek tollbamondás utáni leírása
- egyszerű kérdések feltevése, megválaszolása
- meghívók, levelek, üdvözlőkártyák megfogalmazása

AZ 5. - 8. OSZTÁLYOS TANULÓK FIZIKAI MÉRÉSÉNÉL HASZNÁLT MÓDSZEREK

A törvényi szabályozás okán az iskola helyi tantervébe került a tanulók fizikai állapotfelmérésének módszertana. Ezt iskolánkban a tanulók életkorát, nemét, mozgáskoordinációs- és fizikális állapotát figyelembe véve végezzük el.

A felmérés során mérjük

- a futógyorsaságot,
- a gyorsasági állóképességet,
- az állóképességet,
- a váll- és törzsizmok dinamikus erejét,
- az alsó végtagok dinamikus erejét,
- a váll- és karizmok erő- és állóképességét,
- a hasizmok erő- és állóképességét,
- a test koordinációs- és gyorsasági állóképességét.

Gyakorlatok:

- 200 méter futás időre (fiúk, lányok)
- 400 méter futás időre (fiúk, lányok)
- 600 méter futás időre (lányok)
- 800 méter futás időre (fiúk)
- tömött labda dobás két kézzel, fej fölött hátra (méter)
- 5. - 6. oszt. lány: 2 kg-os, fiú: 3 kg-os tömött labdával

- 7. - 8. oszt. lány: 3 kg-os, fiú: 4 kg-os tömött labdával
- ugrás páros lábról, karlendítéssel
- mellső fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db.)
- hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés folyamatosan, kifáradásig (db.)
- 4 ütemű gyakorlat folyamatosan 1 percig (db.)

Időpont

- tanév elején – szeptember hónapban
- tanév végén – május hónapban

Értékelés: szóban és írásban

MOTORIKUS KÉPESSÉGEK FELMÉRÉSE

Az eredmények értékelése a megadott táblázat alapján történik évfolyamonkénti és nemenkénti felbontásban. Az osztályzásnál a tanulók önmagukhoz mért teljesítménye a mérvadó.

Fiú:

5. osztály

	200 méter	400 méter	800 méter	Kétkezes dobás hátra, fej fölé**	4 ütemű gyak. db. (1 perc)	Fekvőtámasz db. (folyamatos)	Hasonló db. (folyamatos)
5	36,00	1:23	2:55	5.20	19	34	72
45	37,20	1:27	3:07	5.70	28	30	72
34	37,90	1:29	3:06	5.20	26	32	62
23	37,00	1:33	3:17	4.70	24	28	52
2	39,00	1:27	3:05	5.20	22	23	46

6. osztály

7. osztály

	200 méter	400 méter	800 méter	Kétkezes dobás hátra, fej fölött***m	Helyből távol- ugrás m.	4 ütemű gyak. db. (1 perc)	Fekvőtámasz db. (folyamatos)	Hasizom db. (folyamatos)
5	33,00	1:13	2:40	7.50	2.10	30	40	80
4	34,00	1:15	2:44	7.00	2.00	28	35	70
3	36,00	1:17	2:48	6.50	1.90	26	30	60
2	37,50	1:19	2:52	6.00	1.80	23	25	50

8. osztály

	200 méter	400 méter	800 méter	Kétkezes dobás hátra, fej fölött***m	Helyből távol- ugrás m.	4 ütemű gyak. db. (1 perc)	Fekvőtámasz db. (folyamatos)	Hasizom db. (folyamatos)
5	31,20	1:11	2:33	8.20	2.20	31	42	84
4	33,00	1:13	2:37	7.70	2.10	29	37	74
3	34,50	1:15	2:41	7.20	2.00	27	32	64
2	36,00	1:17	2:45	6.70	1.90	24	27	54

Lány:**5. osztály**

I/2 sz. melléklet

	200 méter	400 méter	600 méter	Kétkezes dobás hátra, fej fölött* m.	Helyből távol- ugrás m.	4 ütemű gyak. db. (1 perc)	Fekvőtámasz db. (folyamatos)	Hasizom db. (folyamatos)
5	39,10	1:27	2:38	5.90	1.70	23	15	42
4	39,80	1:29	2:42	5.20	1.60	22	13	33
3	40,60	1:31	2:47	4.50	1.50	21	11	24
2	42,60	1:34	2:52	4.00	1.40	20	9	15

6. osztály

	200 méter	400 méter	600 méter	Kétkezes dobás hátra, fej fölött* m.	Helyből távol – ugrás m.	4 ütemű gyak. db. (1 perc)	Fekvőtámasz db. (folyamatos)	Hasizom db. (folyamatos)
5	38,50	1:24	2:30	6.50	1.75	24	16	46
4	39,30	1:26	2:35	5.90	1.65	23	14	37
3	40,00	1:28	2:40	5.30	1.55	22	12	28
2	42,00	1:30	2:45	4.70	1.50	21	10	19
				fölött** m.		(1 perc)		

7. osztály

5	37,30	1:22	2:23	7.60	1.85	25	19	50
4	38,80	1:24	2:27	6.90	1.75	24	17	40
3	40,30	1:26	2:31	6.20	1.65	23	15	30
2	41,80	1:28	2:35	5.50	1.55	22	13	20

8. osztály

	200 méter	400 méter	600 méter	Kétkezes dobás hátra, fej fölött** m.	Helyből távol- ugrás m.	4 ütemű gyak. db. (1 perc)	Fekvőtámasz db. (folyamatos)	Hasizom db. (folyamatos)
5	35,80	1:20	2:16	8.00	1.90	26	21	55
4	37,30	1:22	2:20	7.30	1.80	25	19	45
3	38,80	1:24	2:24	6.60	1.70	24	17	35
2	40,30	1:26	2:28	5.90	1.60	23	15	25

* 2kg-os tömöttlabda ** 3kg-os tömöttlabda *** 4kg-os tömöttlabda

A feladatok leírását lásd: Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez HUNGAROFIT tesztsorban (OM. 2000).

Irodalomjegyzék:

Dr Aszmann Anna: Egészségvédelem az oktatásban - Anonymus Kiadó, Budapest 2000.

Vásárhelyi T.- Victor A. : Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia –
Magyar Környezeti Nevelési Egyesület Budapest 1998.

Segédlet – Oktatási Minisztérium Budapest 2004.

Kerettantervi segédlet a környezeti neveléshez, a könyvtárhasználathoz és az egészségneveléshez - Oktatási Minisztérium Budapest 2001.

Somogyi Katalin – Ungvári Jánosné Dr.: Hogyan készítsünk egészség- és környezeti nevelési programot? - Debrecen 2003.